

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2.—; za Nemčijo
K 2.50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3.—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uređni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo pe-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za marec.

Mesečni namen za apostolstvo molitve, določen od sv. očeta:

Ceščenje sv. Jožefa.

	Dnevi	Godovi	Posebni namen: apostolstva molitve. — Zraven vsak dan vse važne in nujne zadeve	Ceščenje presv. Rešnj. Telesa	
				ljubljl. škof.	lavant. škof.
1	Poned.	Albin	Posebno zaupanje v sv. Jožefa	Šmarjeta	Buče
2	Torek	Simplicij	Goreče želje po nebeškem kraljestvu	Sv. Trojica p. Morav.	Polje
3	Sreda	Kunigunda	Čistost zakonskega stanu	Sv. Jošt p. Vrhniki	Zagorje
4	Četrtek	Kazimir	Poljsko; od vojske prizadeti kraji	Krško	Prevorje
5	Petek	Evzebij	Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve	Toplice	Hoče
6	Sobota	Perpetua	Otroci, ki so nevarnost, da bi umrli brez sv. krsta	St. Jurij pri Kranju	
7	Nedelja	Tomaž Akv.	Bogoslovja in bogoslovci	Trnovo, redovnice	Cirkovce
8	Poned.	Janez od Boga	Bolniki in bolnišnice	1/2 Kand., 1/2 Mir. Lj.	
9	Torek	Frančiška	Vdove in sirote vsled vojske	Javorje n. L.	Črna gora
10	Sreda	40 mučencev	Vztrajnost in pogum naših vojakov	Ledine	Št. Janž na
11	Četrtek	Evlazij	Ugodno vreme	Osilnica	Drav. polju
12	Petek	Gregor V.	Sv. Oče in rimska Cerkev	Sv. Gregor	Sv. Lovrenc
13	Sobota	Rozina	Katoliški tisk	Sv. Križ n. Jesenic.	na Drav. polju
14	Nedelja	Matilda	Mlačni v veri	Unterlag	Slivnica pri
15	Poned.	Klemen Hofbauer	Poklic v redovniški stan	Kočevje, redovnice	Mariboru
16	Torek	Hilarijan	Krščanski vladarji in oblastniki	Novo mesto	Fram
17	Sreda	Patricij	Irski in angleški katoličani	Vel. Poljane	
18	Četrtek	Ciril jeruzal.	Sv. dežela in katoličani na Turškem	Stari trg pri Polj.	
19	Petek	Jožef	Cerkev sv. Jožefa v Ljubljani	Jozefinum	Braslovče
20	Sobota	Feliks	Obrtniki in njih pomočniki	Suhor	
21	Nedelja	Benedikt	Duhovni pastirji in redovniki	Stranje	Vransko
22	Poned.	Benvenut	Dobra velikonočna spoved	Zatičina	
23	Torek	Oton	Naš cesar in naša vojska	Kresnica	Sv. Pavel pri
24	Sreda	Gabrijel	Misijonarji med neverniki	Tržič	Voljski
25	Četrtek	Oznanjenje B. D. M.	Marijine družbe	Ljublj. franč.	Sv. Martin
26	Petek	7 Žalosti B. M. D.	Spreobrnjenje trdovratnih grešnikov	Velika Dolina	na Paki
27	Sobota	Rupert	Blagoslov poljedelstva	St. Rupert	
28	Nedelja	Janez Kozistran	Vojaški duhovniki	Leskovec	Sv. Jurij pod
29	Poned.	Ciril škof	Sotrudniki in bravci Bogoljuba	Salezijanci	Taborom
30	Torek	Angela, vdova	Šolska mladina	Hinje	Sv. Andraž
31	Sreda	Modest	Posvečevanje velikega tedna. Vsi v marcu umrli	Velesovo	nad Polzelo

Odpustki

za mesec marec 1915.

4. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni cerkvi.

5. Petek, prvi v mesecu. Sv. Janez Jožef Kriški. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, premišlujejo nekoliko dobrotljivost presvete Srca in molijo na namen svetega očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, kakor včeraj; d) tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni.

6. Sobota, prva v mesecu. Sv. Koleta. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Ma-

teri božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo na namen svetega očeta; b) tretjerednikom.

7. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo na namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine presvete Srca Jezusovega, kakor v petek.

9. Torek. Sv. Katarina Bolonjska. Popolni odpustek tretjerednikom, kakor peti dan.

12. Petek. Sv. Gregorij, papež. Popolni odpustek udom bratovščine presvete Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo.

Anton Bonaventura,

po božji in apostolskega sedeža milosti knezoškof ljubljanski,
vsem vernikom mir in blagoslov v Gospodu našem
Jezusu Kristusu!

Dvakrat sem Vam že nekoliko o vojski pisal. Poizkusil sem Vam dati pouka in navodil, kako naj bi mislili, delali in molili, da bi si kaj za dušo pridobili in si od Boga izprosili skorajšnjega, za našo ljubo Avstrijo častnega in koristnega miru.

Vojska še traja. Sveti Oče so si prizadevali, da bi dosegli mir, od vseh narodov zaželeni mir. Do sedaj njihovo prizadevanje še ni imelo uspeha. Upajmo, da bo prav kmalu prišel čas in bo mir po želji in po nasvetu sv. Očeta mogoč.

Ker vojska traja in toliko naših mož in mladeničev na bojnem polju trpi, krvavi in umira, pač ni čuda, da se naše misli najbolj z vojsko pečajo in se naši pogovori skoraj vedno okoli nje sučejo. Zato naj Vam v letošnjem pastirskem listu, čeprav že v tretjič, vendarle o vojski izpregovorim.

Vodi me namen, da Vam še bolj natančno obrazložim verska, edino prava načela, po katerih naj bi vojsko in vse njene grozote presojevali, ter si za življenje nabrali koristnih in tolažilnih nauk.

Da namen dosežem, naj Vam prav kratko razložim štiri nauke, ki so med seboj v tesni zvezi. Ti nauki so: 1. Bog je nas vseh najvišji Oblastnik; 2. države in narodi so se mu uprli; zato jih 3. kaznuje, želeč 4. da bi se izpreobrnili in se z njim spravili.

I.

Bog naš najvišji Oblastnik.

Da je Bog naš najvišji Oblastnik, o tem nas nobeden prav nič ne dvomi. Vendar pa marsikdo od nas to resnico pre-

malo uvažuje in se v svojem življenju ne ravna vselej po njej. Zato jo hočemo nekoliko bolj natanko razložiti. Da nam bo ves nauk prav jasen, jasen tudi njegov pomen za vse naše življenje, bomo tri resnice nekoliko premislili in rečemo: Bog je naš najvišji Oblastnik, ker je 1. naš Stvarnik, 2. naš Odrešenik in 3. naš Dobrotnik.

1. Bog je naš Stvarnik.

Edino Bog je večni in ni nikdar postal. On je sam od sebe; kar ima, ni od nikogar prejel, ampak od vekomaj ima sam od sebe vse življenje in vso popolnost. Saj razen njega ni bilo nikogar, od katerega bi bil kaj prejel. Zato je pa tudi sam v sebi najbolj popolno življenje: čist duh je; kot tak ima največji razum in najbolj mogočno voljo. Vse vé in zna; vse more, karkoli hoče. Vseveden je, vsemogočen, povsod pričujoč, neskončno dober je, usmiljen, svet in pravičen.

Sam Bog ni nikoli postal: vse pa, kar je razen njega, je enkrat postalo. Svet ni večni, ljudje nismo večni. Mi smo od svojih staršev; starši od svojih prednikov; ako gremo nazaj, pridemo do prvega človeka: odkod on? Isto velja o živalih in rastlinah; ako gremo nazaj, pridemo do prve živali, do prve rastline: odkod? Tudi znanost je dokazala, da je bil čas, ko na svetu ni bilo nobenega živega bitja: torej odkod?

O zemlji, o zvezdah, o solncu učenjaki tudi pravijo, da se razvijajo po določenih zakonih. Ako gremo nazaj, pridemo do začetka tega razvijanja, zato tudi do začetka njih samih: odkod so, kaj je bilo prej? Kako se je ves ta svet začel?

Torej: človek se je začel, živalstvo in rastlinstvo se je začelo, ves svet se je začel: odkod? vprašamo in hočemo vedeti. Iz nič ni nič. Naš um zahteva, da je moral nekdo biti, ki je edino s svojo močjo, s svojo vsemogočno voljo vse to naredil. In kar naš um zahteva, to nam potrdi sveto razodetje, ko slovesno zakliče vesoljnemu svetu: V začetku je Bog ustvaril nebo, in zemljo.

Od Boga je torej vse, od Boga smo tudi ljudje. Kar imamo, imamo vse od Njega. Sedaj nam je vse jasno. Kako mogočen je Bog, ki je solnce, zvezde, zemljo naredil in uredil! Kako moder, kako lep, kako bogat, kako veličasten mora biti On, od katerega vse to prihaja! Pa kako tudi svet in pravičen, ko še mi čutimo v sebi glas, da bodimo sveti in pravični, ko še mi hudobijo sovražimo in kaznujemo! Od vsega, kar vidimo na svetu in opazamo v sebi, moremo in moramo sklepati, kakšen mora biti Bog, od katerega vse to prihaja.

Razumemo pa tudi, da je On zares naš najvišji Oblastnik. Saj smo vendar popolnoma od Njega odvisni; ker imamo vse od Njega, moramo reči, da smo vsi Njegova last. On je nad nami, mi smo pa pod Njim. Dal nam je življenje in tudi namen temu življenju je On določil. Kaj pa hoče? Samo to, da ga spoznavamo in priznavamo, da imamo vse od Njega, da smo Njegova last, da smo Njemu podvrženi, da nam mora torej Njegova volja biti zapoved za vse naše življenje in mišljenje.

Razumemo, kajne? Bog je naš najvišji Oblastnik, naš neomejeni Gospodar, naš edini Postavodajavec. Mi pa smo po svoji naravi dolžni vse to priznati, se pred Bogom v prah ponižati in držati za največjo srečo, za svojo prvo in edino nalogo, da božjo voljo spoznamo in izpolnjujemo. Ako tako živimo in s popolno pokornostjo Bogu dolžno čast izkazujemo, bomo dosegli zadnji nam od Boga dani namen, namreč ono popolno srečo, po kateri srce naše koprne. Iz tega pa tudi sledi, kako neumni in nespametni bi bili, ako božje volje ne bi izpolnjevali, marveč bi Bogu dolžno pokorščino odrekli: strašno je pasti v roke pravičnega Boga!

2. Bog je naš Odrešenik.

In zares, človek je Bogu odrekel pokornost, ki Mu jo je po naravi dolžan; razdrl je tisti red, na katerega je po svoji naravi navezan, namreč da je kot stvar božja od Boga popolnoma odvisen, nanj popolnoma navezan, Njegovi volji popolnoma

podložen: hotel je biti sam svoj gospodar, od Boga popolnoma neodvisen. Oh, grozote! Slabi človek se je Bogu uprl, Bogu vsemogočnemu, neskončno pravičnemu, neskončno svetemu. Kaj bo sedaj?

Naš um nam pove, da Bog tega ne- reda, tega upora ne more in ne sme dopustiti. Božja svetost mora ta odpad sovražiti; božja pravičnost ga mora kaznovati in s kaznijo prisiliti človeka, da vsaj trpeč spozna Njega kot najvišjega Oblastnika, kot neomejenega Gospodarja. In kako dolgo naj človek to kazen trpi? Dokler ne zadosti razžalitvi neskončnega Boga, dokler ne poplača popolnoma vsega dolga. Ker je pa razžaljen neskončni Bog, je hudobija neskončna, je dolg neskončen, neizmeren. In človek, slabi, omejeni človek, ali bi mogel ta neizmerni dolg poplačati, ali bi mogel za to neskončno hudobijo zadostiti? Ne, ni mogoče: zaslužen kazen bi moral trpeti vekomaj. To je pa nekaj groznega, nekaj strašno, skrajno obupnega.

Kaj pa Bog? Nič Mu ne bi mogli očitati, ako bi tudi hotel, da naj obvelja in se izpolnjuje popolna Njegova pravičnost. Človek bi moral trpeti vekomaj, ker pravici božji zadostiti popolnoma ne bi nikoli mogel. Grozno! No, Bog pa ni le neskončno pravičen, ampak tudi neskončno usmiljen; da, usmiljenost Njegova nekako presega vse druge lastnosti in se razteza nad vsa Njegova dela. Ali ne bo usmiljenost božja vmes posegla?

Hvala Bogu! zgodovina nam pravi, da je res posegla, in sicer tako, da usmiljenost božja slavi zmago, pa se je tudi pravici božji popolnoma zadostilo. Kako je to mogoče? Poglej na Kalvarijo in kar tam opaziš, ti uganko razvozla.

Na križu visi in umira Jezus iz Nazareta. In glej, solnce je zatemnelo, zemlja se trese, skale pokajo, zagrinjalo v judovskem templju se je pretrgalo od vrha do tal, poganski stotnik zakliče: ta je pravičen, ta je Sin božji. In kaj je ta Jezus iz Nazareta? Zakaj umira na križu? Odkod ti čudeži v vsej prirodi ob Njegovi smrti?

Jezus iz Nazareta je izredno svet. Celo sovražniki Njegovi mu ne morejo očitati, kaj šele dokazati najmanjše krivice. In tega Jezusa je najvišji judovski duhovnik, vrhovni poglavar judovskega ljudstva, prvič vseh sodnikov pri Bogu zarotil, naj pove, je li On zares Mesija, Sin božji? In On presvetil! On je slovesno pred nebom in pred zemljo s prisego potrdil: da je Mesija, da je Sin božji. In poglavarji judovski? Ali niso pred Njega na kolena padli

in Ga molili? Ne; ampak enoglasno so za-trdili, da preklinja Boga, in Ga obsodili na smrt.

S to obsodbo so pa izpolnili, nehoti izpolnili stara prerokovanja in skrivnostne namene božje. Zgodovinska, nobenemu prikrita resnica je, da je šest sto let poprej prorok Danijel govoril o prihodnjem Odrešeniku vsega človeškega rodu, ki pride o gotovem času na zemljo, pa ga bodo Judje zavržli in umorili in da bodo zato strašno kaznovani, namreč, da jim bo kmalu potem razdejan tempelj, razdejano mesto Jeruzalem in bodo sami razkropljeni po vsem svetu.

O napovedanem času je prišel Jezus iz Nazareta. Učil je vernike, trdil je, da je od Boga obljubljeni in poslani Odrešenik, nauke je s čudeži potrjeval in je tudi pro-rokoval, da ga bodo Judje izdali nevernikom, da bo križan, da bo pa vstal od mrtvih in bodo Judje od Boga kaznovani, naravnost zavrženi, kakor je pravil prerok Danijel. Z lastnimi očmi gledamo, da se je vse to natanko izpolnilo.

S to obsodbo so se pa tudi izpolnili nameni božji. Bog je namreč v svojem neskončnem usmiljenju obljubil Odrešenika. Ta naj v imenu vsega človeškega rodu zadosti razžaljeni pravici božji. Pa kako bo to mogoče? Čujmo skrivnost modrosti, ljubezni in vsemogočnosti božje! Bog je sicer eden po naravi, toda njegovo notranje življenje je tako bogato, da se razvije v tri osebe. Mi tega prebogatega življenja v treh osebah ne moremo razumeti in jih imenujemo po človeško Oče, Sin in Sveti Duh. Druga oseba v presveti Trojici, namreč Bog Sin, je v svoji ljubezni hotel rešiti človeški rod. Zato se je učlovečil. Človeško naravo, dušo in telo, je privzel k svoji božji naravi v eno božjo osebo, in je rojen iz Marije Device prišel na svet v Betlehemu. Bil je po volji nebeškega Očeta zastopnik vsega človeškega rodu. Nase je vzel ves dolg in ga poplačal; nase je vzel razžaljenje neskončno in je s svojim svobodno odbranim trpljenjem zanje zadostil. Kot človek je mogel trpeti, kot pravi Bog je pa trpljenju dal neskončno, neizmerno vrednost. Trpel pa in umrl je ob času, ki ga je sam določil in je dopustil, da so ga Judje, neverni Judje zavržli in prisilili Pilata, da ga je obsodil na križ. Ker je na križu umiral Bog, zato je solnce potem-nelo, se je tresla zemlja, so skale pokale in je prestrašeni poganški stotnik priznal, da na križu umira Sin božji.

Gospod Jezus nas je torej odrešil. Za nas je zadostil božji pravici. Plačal je naše dolgove. Odkupil nas je s svojim trpljenjem, s svojo smrtjo, s svojo srčno krvjo. Kaj sledi iz tega zgodovinskega dejanja? Kaj drugega kakor to, da smo dolžni spoznati in priznati, da brez Njega in brez Njegovega zasluženja se ne bi mogli spraviti z Bogom, da brez Njega ne bi dosegli svojega zadnjega namen, da brez Njega bi bili od Boga vekomaj zavrženi, da smo torej od Njega popolnoma odvisni, Nanj popolnoma navezani, da je On ne le kot Bog, ampak tudi kot Odrešenik naš Gospodar, naš Lastnik in Oblastnik. O kolika sreča! Kako neumen in nesrečen pa bi bil vsak, kdor za Jezusa in za Njegovo delo ne bi maral, bi Ga zavržel in odbil od sebe rešilno roko, ki se mu ponuja. O kako strašna, nerazumljiva nova razžalitev Boga, in sicer tako usmiljenega Boga!

3. Bog je naš Dobrotnik.

Vsestransko smo torej navezani na Boga Stvarnika, na Boga Odrešenika; vsestransko in skozi celo življenje smo od Njega popolnoma odvisni. To moramo priznati v mišljenju, to kazati v vsem svojem življenju. No, pa ravno to spoznano in priznано razmerje popolne naše odvisnosti od Boga je naša največja sreča. Le pomislimo, kaj Bog z nami namerava.

Ustvaril nas je iz ljubezni. Namenil nas je za večno srečo. Prišli naj bi k Njemu; v Njem naj bi spoznali vso resnico, z Njim združeni naj bi uživali vso Njegovo dobroto in lepoto; da, vekomaj naj bi uživali ono isto blaženstvo, katero uživa sam troedini Bog. Da tega namena ne bi zgrešili, nas je kar naravnost o njem poučil in nam je v srce, globoko v srce vsadil tako neizmerno koprnenje po popolni sreči, da ga nobena stvar ne more zadušiti, pa tudi noben užitek na zemlji zadovoljiti. Naše srce je nemirno, dokler ne doseže Boga in ne počiva v uživanju Njega samega, v uživanju Njegove neskončne blaženosti.

Vprašam, ali se v tem našem večnem namenu in v tem nenasitljivem koprnenju našega srca ne pokaže neizrečena dobrota in ljubezen božja do nas in ali ni v tem naša največja sreča? Kako iskreno bi morali Boga ljubiti; kako odkritosrčno popraševati, kaj hoče On, da storimo in bi mogli doseči te za nas presrečne Njegove namene! Ker nam je Bog določil zadnji namen, tudi le On najbolj zanesljivo vé za pot, po kateri ga moremo doseči. Mi pa

moramo samo to želeti, da nas o tem potu pouči. Ko nas pa je poučil, mora biti naša edina skrb, da po tem potu hodimo in nikdar vedoma ne zaidemo na stran.

Torej tudi v tem oziru smo od Boga popolnoma odvisni. In kako srečna je ta odvisnost! Z vsem srcem bi se je morali okleniti in vse življenje, vse mišljenje in delovanje edino po tem uravnavati. Toda že prvi človek, katerega je Bog o vsem poučil, se ni hotel ravnati po božji volji. Odpovedal je Bogu pokorščino, in hotel se je od Njega popolnoma osvoboditi, hotel je biti sam svoj. Greh je bil storjen. Človek je z grehom uničil ne le ono rajsko srečo na zemlji, na katero kot na presrečno zlato dobo se spominjajo še sedaj vsi narodi, ampak izgubil je tudi pot do svojega zadnjega namena v Bogu, zapravljal večno srečo v Bogu in pri Bogu.

Kaj pa dobri Bog? Mogel bi bil prepustiti človeka samemu sebi in njegovi svobodno izbrani večni nesreči. Toda ona ljubezen, po kateri je človeka ustvaril, in sicer ustvaril za večno srečo, ga je nagnila, da se je človeka usmilil, mu obljubil in v pravem času poslal Odrešenika. O prevelika in nezasluzena dobrota božja! Bog je svet tako ljubil, da je Sina svojega edino-rojenega poslal na svet, da se vsak, kdor vanj veruje, ne izgubi, ampak ima večno življenje. Kdo bi mogel to ljubezen božjo razumeti?

Kaj pa je ta Sin božji za nas storil? S svojim življenjem, s svojim trpljenjem in s svojo prostovoljno izbrano smrtjo je zadostil božji pravici za naše razžalitve. Z natančnim poukom o Bogu, o večnosti, o namenu našega življenja nam je pokazal pot v srečno večnost. On je torej Odrešenik, edini Odrešenik za vse ljudi, za vse narode, za vse čase. Kdor hoče prav živeti in doseči svoj zadnji namen pri Bogu, se mora Njega okleniti.

Po kateri poti pa moremo priti do Njega, da bomo odrešenja deležni? Občudujemo zopet Njegovo nerazumljivo dobroto in ljubezen do nas. Ustanovil je svojo Cerkev; njej je izročil razodete resnice o Bogu, o našem namenu, o našem življenju, naj jih nepokvarjene ohrani in oznanja vsem narodom do konca sveta; njej je izročil vse zasluženje, ki ga je pridobil z življenjem, s trpljenjem in smrtjo, da ga ljudem deli po svetih zakramentih, jih stori deležne sprave z Bogom in jim omogoči dosego zadnjega namena. Dal je Cerkvi vidljive poglavarje, ki naj vernike uče, jim sv. zakramente dele in jim oznanjajo voljo

božjo. To so papež in škofje, katerim pomagajo duhovniki.

Da Cerkev, obstoječa iz zmotljivih ljudi, kam ne zabrede, ji je poslal Sv. Duha, je ostal On sam nevidno pri njej. Tudi je osebno pri njej, namreč pod podobo kruha v tabernaklju, želeč biti vernikom dušna hrana, da ne opešajo na potu skozi življenje v večnost. In ta katoliška Cerkev se dviga mogočno med narodi in vabi k sebi vse, da bi spoznali resnico, se z Bogom spravili in se usposobili za večni namen.

Kolika sreča za nas! Sedaj vemo natančno, kje naj iščemo nezmotljivega pouka, kje spravo z Bogom, kje mir srca. Bog, naš Stvarnik in Odrešenik, je tako določil nam v korist. Le po Cerkvi moremo priti k Njemu, edino Cerkev nam kaže pot zveličanja. O srečna popolna odvisnost od svete Cerkve! Kolika nesreča pa, kolika nespamet, kaka razžalitev za Boga in Njegovo ljubezen, ko bi za Njegovo Cerkev ne marali, bi se od nje obrnili, ali jo morda celo sovražno preganjali!

II.

Upor proti Bogu.

Premišljevali smo nekoliko prevažnih resnic in še bolj spoznali svoje razmerje do Boga. Bog kot naš Stvarnik, Odrešenik in Dobrotnik je naš najvišji Oblastnik, naš neomejeni Gospodar; mi pa smo v vsem mišljenju in življenju popolnoma nanj navezani, popolnoma od Njega odvisni; je pa naša največja sreča v življenju in smrti, če mi po tem razmerju uravnomo vse svoje življenje, nesreča pa, ko bi mi Boga, svojega Stvarnika, Odrešenika in Dobrotnika zavrgli, se osamosvojili in hoteli brez Njega, ali celo zoper Njega živeti.

Sedaj se pa ozrimo po svetu in pogledimo, kako se svet v pogledu na Boga ravna. Ne bomo pogledali na posamezne ljudi, ampak le na očitno življenje narodov in držav. Saj so narodi in države ravno tako od Boga odvisne, kakor posamezni ljudje; saj morajo narodi in države svoje postave in vse svoje naprave tako urediti, da se prizna Bog kot najvišji Oblastnik in morejo posamezni ljudje v narodu in v državi nemoteno vse svoje dolžnosti do Boga izpolnjevati. Ako pa na te pogledamo, moramo reči, da se države in narodi Bogu upirajo, se od Njega obračajo, Njegove naprave razdirajo, Njega samega kar taje. To je sicer grozno, toda resnično, ker države so: 1. Bogu nasprotne v svojih temeljnih zakonih, 2. dopuščajo širiti in

celo pospešujejo nauke, nasprotne onim, ki jih je Bog razodel, in 3. dopuščajo in celo pospešujejo življenje, ki ga je Bog naravnost prepovedal.

1. Temeljni zakoni držav.

Poprej so bile države vsaj po imenu katoliške, katoliška vera se je priznala in pospeševala kot edino resnična, druge vere so se obsodile kot krive in so se dopuščale, v kolikor je to radi javnega miru moralo biti. V novejšem času so se v nekaterih državah katoliška vera in kriva vera priznale kot enakopravne, enakoveljavne, da, kriva vera se je po državnih zakonih pospeševala, utrjevala, katoliška pa ovirala, omejevala, tlačila. V najnovejšem času so pa že skoraj vse države ime katoliška zavrgle in se razglasile kot države brez veroizpovedi, namreč kot države, ki se same po sebi nočejo ozirati sploh na nobeno vero, ampak bodo svoje zadeve tako uravnavale, kakor se jim bo brez ozira na Boga najbolj pametno zdelo.

Sedaj poprašam, ali ni ta postopek grda nehvaležnost do Boga, da, kar naravnost preziranje vsega, kar je On za našo pravo srečo storil? Le pomislite: Bog sam nas pouči, sam Sin božji pride na svet, da nam prinese resnico in spravo z Bogom, On utemelji svojo Cerkev narodom v rešitev: države se pa kot take na božje delo ne ozirajo, božjih naprav ne podpirajo, zmotam podeli enakoveljavnost z resnico, jih celo pospešujejo!

Nekatere države so še bolj globoko padle. Za temelj so si postavile nauk, da Boga ni, da torej tudi državna oblast ni od Boga, ampak da je ljudstvo vir vse oblasti, da so načelniki držav le ljudski pooblaščenci in da je pravnoveljavno edino to, kar sklene ljudstvo: ljudska volja je vir vseh pravic. Kajne, tukaj je pa Bog kar naravnost odstavljen, država se zanj nič ne zmeni. Navadno pa država ne ostane na tem stališču, marveč gre dosledno dalje in začne razdirati vse božje naprave: božjo službo, krščansko šolo, krščanski zakon, samostane in drugo. Take države so že v očitnem odporu proti Bogu, ko so druge le bolj v tihem in mirnem upor proti Njemu.

Ali ni to nekaj strašnega? Država za državo se je vedno oddaljevala od Boga, se je vedno manj nanj ozirala, je začela dajati zmoti iste ali pa še večje pravice kakor po večni, razodeči resnici, dokler ni Boga kar odstavila in ga iz svojega življenja naravnost izključila.

2. Zmotni nauki v državah.

Evropejske in druge države so podelile prostost pouka in tiska. Učiti in tiskati se sme vse, ako le ni naravnost zoper državo. Zato je mogoče, da se v šolah, po knjigah, posebno po časopisih razširjajo najgrše in preškodljive zmote. Vanje se zapeljuje mladina, zapeljuje se ljudstvo, zapeljujejo se visokošolci. Na visokih šolah imajo popolnoma brezverni učenjaki še prednost pred vernimi. Brezverski časopisi so pa najbolj razširjeni.

Svobodno se smejo učiti in razširjevati najbolj očitne zmote o Cerkvi. Posebno na potu je ljudem oblast papeža, škofov in duhovnikov. Kako si prizadevajo dokazati, da take oblasti s početka niso imeli, ampak so si jo le z zvijačo in goljufijo polagoma dobili. Ko se jim iz zgodovine in iz svetega pisma dokaže, da se motijo, grde svete knjige in jih zametavajo. Naukov o svetih zakramentih, posebno o zakramentu svete pokore, in še bolj o presvetem Rešnjem Telesu, kar slišati ne morejo. Ko jim pa zmanjka dokazov, začnejo Cerkev grditi, začnejo opravljati in zaničevati posebno duhovski stan. Vse grdobije, kar jih je na svetu, pripisujejo duhovnikom. Doseči žele, da bi ljudje duhovnike zaničevali in sovražili. Strah nas je pretresal, ko smo v početku vojske opazili, kako satansko sovraštvo do duhovnikov je bruhnilo na dan. Ni postave v evropskih državah, ki bi branila duhovski stan, ki bi branila sveto katoliško Cerkev! In vendar je sveta Cerkev delo samega Sina božjega, ki jo je odkupil s svojo krvjo in jo utemeljil vsem narodom v korist. Kolika strašna grehota torej ta boj, ta gnusni boj zoper sveto Cerkev, zoper duhovski stan! Ali ni ta boj zoper samega Jezusa, Sina božjega? ali ni ta boj zoper neprecenljivo delo odrešenja, zoper delo, tako velikansko in imenitno, da je sam Sin božji prišel zanj na svet!

Pa kaj, saj je v naših državah tudi svobodno pisati, učiti, govoriti in hujskati zoper Jezusa samega. Kdor pobija Cerkev, mora dosledno priti v nasprotje s samim Gospodom. Na vse načine si prizadevajo dokazati, da On ni Bog, da je le moder, nadarjen človek, ali pa da je goljuf. Njegovo sveto življenje, Njegovi prevzvišeni nauki, akoravno ni hodil v šolo, prerokovanja, čudeži, mučeniki, svetniki, izpreobrnjenje poganov, znanosti, umetnosti in drugi prečudni sadovi Jezusovih nauk in milosti; za vse to se dosti ne zmenijo. Čudeže in prerokovanja kar naravnost

taje, češ, da čudež sploh ni mogoč, pre-rokovanje tudi ne; zato so le pravljice vse povesti o čudežih in prerokovanjih. Pred par leti je neki nemški bogotajec celo trdil, da Jezus nikoli živel ni. In vse te strašne zmote se smejo učiti po šolah, se smejo razširjevati po časopisih. Evropejske države nimajo postav, da bi taka bogokletstva zabranile in onemogočile. O, celo v državnih zbornicah se grdi in preklinja naš Gospod Jezus Kristus! Strašen greh! ki so ga krive države, ki izziva naravnost jezo in pravično kazen božjo.

Nazadnje se tudi Bog taji. Kako si prizadevajo, da bi Boga s sveta spravili. Dokazujejo, da ga ni. Ko se jim dokaže, da njihov dokaz prav nič ne velja, ker je zmoten, iščejo drugih dokazov in zopet drugih in zopet drugih. Na vprašanje, odkod človek, odkod rastlinstvo in živalstvo, odkod svet, so razno odgovarjali, vedno drugače, in ker se še noben dokaz ni mogel obdržati, sedaj mnogi kar pravijo: mi tega ne vemo. Boga pa le nočejo priznati. Iz učenjaških knjig in govorov beseda Bog izginja. Na Francoskem se celo v šolskih knjigah nikoli ne dobi beseda Bog, in se sploh o Bogu ne uči in ne govori. Seveda, ako ni Boga, tudi čudežev ni, tudi Jezus ni Sin božji, tudi Cerkev ni božja ustanova. S temi nauki bi se s sveta spravilo vse, kar je božjega; Bog bi se popolnoma odsta: vil, takorekoč uničil. Ali ni to najstrašnejši upor proti Bogu, našemu najvišjemu Oblastniku? In evropejske države nimajo postav zoper ta upor, marveč ga dopuščajo, nekatere celo pospešujejo!

Saj dopuščajo in pospešujejo celo društva, ki imajo namen izpodkopati ne le katoliško Cerkev, ampak vse krščanstvo, da, sploh vsako vero, vsako prepričanje o Bogu, Stvarniku. Takih društev, bodisi učenjaških, bodisi ljudskih, je po vsej Evropi dovolj. Zadnja leta so se organizirala in združila po Evropi in po vsem svetu z namenom: uničiti krščanstvo, uničiti vero v osebnega Boga, Stvarnika nebes in zemlje. In ni je postave v evropejskih državah, da bi zabranila društva, ki imajo na svoji zastavi zapisano vojsko, upor, smrtno sovraštvo do Boga, marveč se morejo svobodno shajati in kovati uporne naklepe zoper samega živega Boga.

3. Brezbožno življenje v državah.

Kdo bi mogel človeško srce in njegovo spačenost točno razumeti! Imamo zapovedi božje, ki so za mirno in srečno življenje tako potrebne, da bi si jih morali

dati sami, ko bi jih Bog ne bil dal; imamo prekoristne zapovedi cerkvene in vemo za dolžnosti svojega stanu; tudi vemo, da nam bo Bog večno srečo dal le v tem slučaju, če vse to natanko izpolnjujemo, da nas bo pa vekomaj kaznoval, ako bi jih v velikih stvareh prelomili. Vse to vemo in vendar je mnogo vernih katoličanov bilo in jih je še, ki vedoma in prostovoljno smrtno greše. Kako pa bodo šele grešili oni, ki v Boga ne verujejo, ki torej nimajo nobenega strahu božjega!

Zato pa ni čuda, da je toliko greha na svetu. Močno se razširja poželenje oči, z njim lakomnost; še bolj napuh življenja, z njim prevzetnost in nepokorščina; najbolj pa se razširja poželenje mesa, z njim nezmernost v pijači in prav posebno vsakovrstna nečistost in pohotnost.

Nezmerno uživanje opojnih pijač, tudi onih, ki imajo mnogo alkohola v sebi, se le preveč razširja; in z njim toliko bede po družinah, toliko otrok, slabih po telesu in razumu, toliko živčno bolehavih ljudi! Neizmerno gorje! In skoraj je ni države, ki bi imela potrebnih postav zoper zlorabo alkohola, zoper zlorabo opojnih pijač.

Najbolj se pa širi nesramnost in nečistost. Pohotnost je najhujša strast v človeku. Koliko zatajevanja se potrebuje, da se preмага, in koliko molitve! Kjer pa ni vere v Boga, tam se pohota ne premaguje, tam se opisuje kot naravna potreba, tam se kar pospešuje. In kako se je po celem svetu, posebno po Evropi največ zadnja leta razširjevala in pospeševala! Razširjevale so se knjige, pisane za to, da se poželenje vname in razplamti; razširjevale so se in očitno izlagale ostudne podobe nagih teles in nesramnih dejanj, da jih je mogel gledati vsakdo, tudi otrok; v kinematografih in gledališčih so se prikazovala najbolj pohotna dejanja, ki so morala v gledavcih vzbuditi vso meseno strast; prirejale so se zabave, izleti in sestanki obojega spola tako, da se je morala zanetiti strast in iskati prilike, da se ji ustreže; razširjali so se kroji ženskih oblek, ki so bili skrajno pohujšljivi na ulicah in kaj pa šele doma po hišah, kjer je v nekaterih krojih sramežljivost popolnoma prenehala; izdelovala so se, očitno hvalila, ponujala in prodajala razna sredstva zoper posledice nečistega greha in za detomor tudi v zakonu. Vsa ta dejanja so prav posebno gnusna v očeh najsvetejšega Boga in nekako najbolj izzivajo pravično jezo božjo. Mesenost pa tudi najbolj zbega um, da ne more gledati večnih resnic in jih rad zataji.

Češčena, milosti polna!
Oltarna slika v Velesovem.

Zato ni čuda, da se z nečistostjo tudi nevera, brezverstvo hitro širi. In ker se je zadnjih pet do deset let vsakovrstna nečistost z vsemi mogočimi sredstvi hitro širila, se je ravno tako hitro širil popoln odpad od krščanstva, odpad od Boga. Sodnji dan bo odkril, da brezverstva ni vzrok znanost, ampak mesenost. In ta upor proti Bogu je bil in je očiten. Nikjer ni državne postave, ki bi zabranila ali vsaj omejevala nesramnost, ki je kakor smradljiva reka okužila celo Evropo, celi svet. Države so vse to gledale, so tiho dopuščale, dopuščale celo izdelovanje, oglaševanje in razpečevanje raznih sredstev zoper začetek otrok. To je vnebovpijoči greh nekako vseh držav.

Ali boste razumeli sedaj, ako trdim: očitno, javno življenje po državah nosi na sebi znak vsestranskega, strastnega odpora in upora proti Bogu, proti vsemu, kar pride od Boga?

III.

Kazen božja.

Kaj pa sedaj? Ali bo Gospod Bog to dopustil, ves upor mirno gledal? Sveti Oče Benedikt XV. pravi v svoji okrožnici, da je zmešnjava v razumu in pokvarjenost v življenju že tolika, da bo človeški rod poginil, ako Bog vmes ne poseže. Ali Bog ne bo vmes posegel? Zgodovina nas uči, da Bog čaka in prizanaša, nazadnje pa udari. Že pred dvanajst leti so papež Leo XIII. rekli, kako se jim dozdeva, da Bog roko za kazen že vzdiguje in da bo toliko huj udaril, kolikor dalje bo odlagal. Sedaj je zamahnil in nas že kaznuje. Ker je Bog neskončno pravičen, kaznuje 1. upor proti sebi, 2. kaznuje grehe narodov in 3. kaznuje nas sedaj.

1. Pravični Bog kaznuje.

Da pravični Bog upor kaznuje in tudi mora kaznovati, o tem pač ne moremo dvomiti. Vendar pa to resnico nekoliko bolj premislimo.

Bog je vse ustvaril. Zato je On najvišji, neomejeni Oblastnik in Gospod vseh stvari; mi pa smo Njegovi podložni, od Njega vsestransko odvisni. To je red med Bogom in med nami; ta red in to razmerje je v naši naravi, da ga še sam Bog ne more izpremeniti; marveč mora od nas zahtevati, da ga priznamo in se po njem ravnamo. Kdor se pa zoper Boga upre in ne stori, kar Bog zahteva, hoče ta red razdreti in biti popolnoma neodvisen od Boga. Kaj takega pa Bog ne more dopustiti, mar-

več se mora upornik sam kesati, se k Bogu nazaj vrniti in božjo voljo izpolnjevati; ako pa tega ne stori, ga bo Bog prisilil. Kako? S kaznijo: ko upornik kaznen trpi, mora priznati nad seboj Boga, od katerega kaznen pride. Ako je upornik tako zaslepljen, ali tako trd, da tega ne spozna v življenju, bo moral to spoznati v večnosti.

Upor je pa tudi osebna razžalitev večnega Boga. Saj grešnik voljo božjo prezira, njej se protivi, svojo voljo postavi nad božjo. O nerazumljive zaslepljenosti in nespameti! Siromašen, beden človek se upira neskončnemu Bogu! Njega prezira, Njega zaničuje, živi kakor da ni Boga, ali ga celo taji. In vendar je Bog! Kot najvišji Oblastnik in Gospod mora zahtevati, da so Mu podložni popolnoma pokorni. Kdor Mu pokorščino odpove, mora nazaj; mora se pokesati in pokorščino znova obljubiti, ali pa ga zadene roka božja, zadene ga kaznen, katero noseč nehote po volji božji ravna. Bog kaznuje na svetu; ako grešnik spozna in se spokori, je njegova sreča; ako tega ne stori, ker ljubi svojo strast, ali celo Boga prezira, mora po smrti trpeti vekomaj, nositi večno kazen po volji božji, katere se otresti ne more.

Vidite, kako nam že naš razum pravi, da upornike, ako ostanejo trdovratni, Bog mora kaznovati na tem svetu, ali pa vsaj v večnosti. Ker je pa Bog neskončno dober, navadno ne kaznuje koj, ampak odlašča in grozi, da bi se grešnik zdramil, svoj upor obžaloval in zopet nastopil pot pokorščine do Njega.

Po preroku Izaiju nam Sveti Duh govori: »Zato čaka Gospod, da bi se Vas usmilil.«¹ V preroku Ezehielu čitamo: »Kakor resnično jaz živim, pravi Gospod, nočem smrti hudobnega, marveč da se vrne s svojega pota in živi.«² Krasno nas uči sv. Pavel, ko piše: »Ali zaničuješ bogastvo njegove potrpežljivosti in prizanesljivosti in ne veš, da te božja dobrotljivost k pokori napeljuje? Po svoji trdovratnosti pa in nespokornem srcu si nakopavaš jezo na dan jeze in razodenja pravične sodbe božje.«³ Čujmo še besede sv. Petra: »Bog ravna potrpežljivo zavoljo vas, ker noče, da bi bili nekateri pogubljeni, temuč, da bi se vsi k pokori obrnili; prišel pa bo dan Gospodov, dan sodbe kakor tat.«⁴

Gospod torej čaka, pa tudi grozi, da bi grešnika preplašil in vsaj s strahom k sebi

¹ Iz. 30, 18. — ² Ezech. 33, 11. — ³ Rimlj. 2, 4, 5. — ⁴ 2. Petr. 3, 9, 10. — ⁵ III. Moz. 26, 14—25. — ⁶ V. Moz. 28, 47, 48.

nazaj privabil. Čujmo Njegove grožnje! Po Mozesu preti Gospod, rekoč: »Ako pa ne bote poslušali in izpolnjevali vseh mojih zapovedi, ako bote moje postave zaničevali in moje sodbe zasmehovali, bom tudi jaz vam tole storil: naglo vas bom obiskal z uboštvom in z vročino; zastonj bote žito sejali, ker vam ga bodo sovražniki požrli; s srditim obrazom se bom obrnil od vas, popadali bote pred svojimi sovražniki in bote podvrženi tem, ki vas črtijo; ako pa tudi potem ne bote pokorni, vam bom sedmero naložil kazni zavoljo vaših grehov, ter bom poslal nad vas meč masčevavca moje zaveze; in ko bote zbežali v mesta, bom poslal kugo nad vas...⁵ Strašne grožnje Izraelcem! Pa tudi za nas veljajo. Le še eno grožnjo čujmo: »Ker nisi služil Gospodu Bogu mojemu v radosti in veselju srca pri obilnosti vseh reči, boš služil svojemu sovražniku, ki ti ga bo Gospod poslal v lakoti in žeji in v vsem pomankanju.«⁶

Ako pa nič ne izda ne prizanašanje in ne grožnja, seveda potem Bog kaznuje. Ne kaznuje rad, toda grešnik ga prisili. Ali ni grozil Adamu in Evi? Ko sta grešila, ju je kaznoval. Ali ni grozil po očaku Noetu razuzdanemu ljudstvu? Ker za grožnje ni maralo, jim je poslal vesoljni potop. Ali ni grozil Izraelcem, da jih bodo sovražniki premagali in morili, ako mu ne ostanejo zvesti? In ali tega ni storil? Celo v sužnost babilonsko so bili odpeljani za kazen.

No, naj bo raznih zgledov dovolj, Bog ne kaznuje rad, toda mora kaznovati, ako so zastonj vsi opomini, zastonj vse grožnje.

2. Pravični Bog kaznuje tudi narode.

Bog pa ne kaznuje le posameznih ljudi, ampak tudi države in narode, ako se mu upirajo in se v svojem narodnem in državnem življenju otrešajo Njegove moči in oblasti. Posamezne ljudi kaznuje na zemlji, dokler žive, ali pa v večnosti, kamor pridejo po smrti. Narodi in države pa nimajo posmrtnega življenja, zato jih kaznuje za njihovega sedanjega življenja.

To velja za stare narode. Že zgoraj sem omenil, kako je Gospod grozil in pretil svojemu izvoljenemu ljudstvu in ga tudi strahovito kaznoval. Namen je bil, naj ljudstvo noseč zaslužno kazen spozna, da je Bog nad njim in naj ravnajoč se po tem spoznanju začne zopet Bogu izkazovati dolžno pokorščino in živeti v svetem strahu božjem.

Ako je pa pravični Bog tako kaznoval že stara ljudstva, ki Odrešenika in njego-

vih dobrot še niso doživela, kako bo šele kaznoval narode, ako se mu upro potem, ko je prišel na svet Odrešenik, sam božji Sin, je dovršil delo odrešenja ter utemeljil svojo Cerkev, ki delo odrešenja nadaljuje med narodi do konca sveta. Zgodovina naj nam to pove.

Imamo najpoprej psalme, v katerih se opisuje Mesija kot od Boga postavljeni kralj, opisuje, kako z železno roko vlada nad upornimi narodi. V drugem psalmu gleda prorok mesijanske čase in upor narodov ter zakliče: »Zakaj hrume narodi in si ljudstva umišljujejo prazne stvari? Vzdičujejo se kralji zemlje in knezi se zbirajo skupaj zoper Gospoda in Njegovega Maziljenca, govoreč: zdrobimo njih vezi in vrzimo s sebe njih jarem!«¹ Strašen, izrazito opisan upor narodov in kraljev! Kaj pa Gospod! Najpoprej čaka, potem pa kaznuje. To gleda prorok in pravi: »On pa, ki biva v nebesih, se jim posmehuje in Gospod jih zaničuje; potem pa jim govori v svoji jezi in v svojem srdi jih pretrese in zmede.«² Oglaš se tudi Mesija, naš Zveličar in poudarja svoje pravice, rekoč: »Jaz pa sem postavljen od Boga kot kralj čez Sion, čez njegovo sveto goro in čujte, ker oznaniti Vam hočem njegov ukaz: Gospod mi je govoril: moj Sin si ti... terjaj od mene in dam ti za dediščino narode in za tvojo posest pokrajine zemlje.«³ Mesija, Zveličar, je torej od Boga postavljeni kralj nad vsem svetom. Ali Ga bodo ljudje dražje volje pripoznali? Prorok, ki gleda mesijanske čase, pravi, da ne; marveč sliši, kako Bog govori Mesiju, rekoč: »Vladal jih boš z železno palico in jih razbil, kakor posodo lončarjevo.«⁴

Slično govori prerok v 109. psalmu. Psalmist gleda v duhu, kako Mesiju Bog Oče govori: »Sedi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov za podnožje tvojim nogam.«⁵ Mesija ima torej veliko sovražnikov; On sedi na desnici božji; bije se hud boj; sovražniki bodo nazadnje premagani, in Njemu kakor za podnožje tvojim nogam.«⁶ Mesija ima torej trajala ves čas do sodnjega dne. Psalmist jo opisuje takole: »Gospod na tvoji desnici,« namreč Mesija, »razbija sebi sovražne kralje na dan svojega srda; On sodi nad narodi, napolnjuje bojno polje s podrtjami in razbija glave« nasprotnikov »širok zemlje na vseh krajih.«⁷

¹ Psalm 2, 1—3. — ² Psalm 2, 4—5. — ³ Psalm 2, 6—9. — ⁴ Psalm 2, 9. — ⁵ Psalm 109, 1. — ⁶ Psalm 109, 5—6.

V časih torej od vnebohoda Jezusovega do poslednje sodbe bo veliko upora narodov in vladarjev proti Bogu, zato pa tudi mnogo kazni božjih, kar naravnost mnogo vojskâ. Zraven vojskâ bo Bog za kazen pošiljal tudi kugo in lakoto in potrese, kakor je to Gospod sam prorokoval ob koncu svojega življenja. Le pogledmo nekoliko zgledov.

Za kazen, ker so Judje v svoji nerazumljivi zaslepljenosti Odrešenika zavrgli in apostole preganjali, jim je prorok Danijel in pozneje sam Gospod natanko napovedal, da jim bo razrušen tempelj, razdejano mesto, sami pa bodo deloma pomorjeni, deloma razkropljeni po vesoljnem svetu. Ali se ni ta napoved točno izpolnila? Gospod je odlašal kazen; ker so pa ostali trdovratni, je dopustil, da so prišli Rimljani in l. 70. kazen božjo do pičice izvršili. To kazen gledamo s svojimi lastnimi očmi.

V vzhodnem rimskem cesarstvu se je mnogo grešilo zoper verske resnice. Osemsto let so škofje, duhovniki in verniki izpodbijali razne verske neresnice zoper osebo Odrešenikovo. Prav mnogo jih je odpadlo v krivoverstva. Večkrat so se carigrajski patriarhi z mnogimi škofi, duhovniki in verniki kar naravnost od Rima odtrgali in se zopet nazaj vrnili; najbolj nevaren je bil razkol v 9. stoletju; v 11. se je pa tako utrdil, da ga imamo še danes in je mnogo vzhodnih narodov, posebno Slovanov v tem razkolu. Kolika grehota, kolik upor proti Bogu! In kazen? Prišel je Mohamed, zasnoval je turško vero in turške trume so pustošile razkolniške pokrajine in morale vernike po mali Aziji, po Afriki in po Grčiji. Moč turška je tudi zapadne Bogu uporne kristjane zatirala in pobijala; še sedaj ni strta, marveč se zopet dviga.

V srednjem veku se je razširjevalo nesramno življenje po mestih in po deželi, tudi med duhovniki in po samostanih. Razvilo se je več krivih ver. Nazadnje pride Luter in potegne milijone za seboj v prehode zmote. Koliko uporov proti Bogu! Opominjevanje papežev, škofov in cerkvenih govornikov ni nič pomagalo; celo cerkveni zbori niso mnogo koristili. Zato je Bog dopustil odpad od večne resnice, kar je največja kazen, in zraven še dopustil strašne mnogo let trajajoče vojske, ki so severno Evropo požigale in uničevale.

Le francosko prekucijo naj še omenim. Proti koncu 18. stoletja je propadalo versko in pošteno življenje posebno na Francoskem, in sicer najbolj na kraljevem

dvoru. Nemoteno se je širilo tudi najgrše brezverstvo. Začne se prekucija; umorili so kralja in morili so katoličane po vsej Francoski. Že to je grozna kazen. Zraven pa pokliče Bog Napoleona, ki je kot šiba v rokah božjih v strašnih vojskah bičal evropske narode, dokler njega samega ni zadela pravična kazen božja. Za vojsko je prišla kuga in lakota.

To so nekateri očitni zgledi, kako pravični Bog kaznuje uporne narode.

3. Pravični Bog nas kaznuje tudi sedaj.

V naših časih je upor zoper Boga, upor zoper edinega našega Učenika in Odrešenika, upor zoper delo odrešenja, ki je delo neskončne božje ljubezni in zoper delo stvarjenja, ki je delo vsemogočnosti božje, najbolj silovit, najbolj vsestranski, najbolj splošen in povsod organiziran. Zgoraj sem ga Vam opisal. In ta upor zoper Boga nekatere države same vodijo, nekatere podpirajo, nekatere pa le dopuščajo. Bog se je čezinčez po svetu naravnost izžival, da naj udari in s tem pokaže, da še živi, da je še stari neskončno sveti, neskončno pravični in vsemogočni Bog.

Dolgo časa je odlašal in prizanašal. Papeži so svarili in grozne zmote obsojevali. Vsi zadnji trije papeži Pij IX., Leo XIII. in Pij X. so se s svojo vrhovno oblastjo zoper zmote našega časa borili. Papež Pij IX. je celo vesoljni cerkveni zbor sklical, da bi bila obsodba zmot bolj slovesna in bi v očeh sveta imela več veljave. Vsi smo občudovali preimenitne okrožnice papeža Leona XIII., v katerih nam je črtal pravo družabno in politično življenje. Najbolj globoko so pa srca naša pretresle prepomenljive okrožnice papeža Pija X., v katerih je tako odločno obsodil prenevarne zmote v Cerkvi sami in nas vse, staro in mlado, vabil k pogostemu, k vsakdanjemu prejemanju presv. Rešnjega Telesa. Škofje in duhovniki smo se z vso silo prizadevali po navodilih in naročilih rimskih papežev, da ohranimo večne resnice zoper zmote naših dni, da ohranimo krščansko življenje zoper gnusno povodenj mesenega uživanja.

Res, mnogo vernikov je te opomine poslušalo. Zadnje čase se je po deželi med ljudstvom in tudi po mestih v višjih krogih versko prepričanje poglobilo in versko življenje razvilo. Pri nas nam je na čelu sama cesarska rodovina. Toda narodi in države so se za te opomine slabo zmenile. Marveč javno in očitno se je smelo pisati zoper Boga, zoper Jezusa, zoper vse verske res-

nice; javno in očitno se je smela razširjevati vsa mesenost in razuzdanost in pohojnost. Zadnjih pet let se je brezverstvo, da, sovraštvo do Jezusa in Boga ter najbolj gnusno nenravno življenje hitro širilo po mestih in iz mest po deželi.

Bog je tudi grozil. Kolikokrat in vedno bolj pogostokrat smo čuli o časnih nesrečah, o povodnih, o potresih, o vojskah! Vse te nesreče so se nam vedno bolj približevale. Med tem časom se je množilo število pravih siromakov; širile so se živčne bolezni med vsemi sloji ljudstva po celi Evropi; množile in napolnjevale so se bolnišnice in norišnice, samomori so postajali vsak čas bolj pogosti. Vedno bolj so začela dvigati kvišku svoje glave razna prevratna društva, med njimi nekatera v naravnostnem boju zoper Boga in njegovega Maziljenca: imenujem svobodomiselnost, socialno demokracijo, prostozidarstvo. Naraščalo je tudi hujskanje narodov zoper narode. Vse države so se začele majati v svojih temeljih. Čutili smo, da se nam vihar, grozen vihar vedno bolj približuje; čutili smo, da bo res, kar je rekel papež Leon XIII.: Bog roko za kazen že vzdiguje; sicer še odlaša, toda kolikor bolj dolgo bo odlašal, toliko huje bo zamahnil.

Vse te očitne nevarnosti, vsi ti opomini božji niso nič izdali. Rastla je nevarnost za vojsko. Parkrat je skoraj izbruhnila. Medtem so se države oboroževale: delale so se puške, celo strojne puške, vliвали strašni topovi, napravljali zrakoplovi, gradile grozne bojne ladje, urejevale strašne trdnjave, vežbale milijonske vojne čete. Zato so rasli davki, rasli državni dolgovi, da so pod bremeni ljudstva vedno bolj zdihovala. Čuli so se glasovi: Boljša bi bila vojska, kakor to neznosno breme, to vedno negotovo stanje. Toda za poboljšanje življenja, namreč javnega, državnega življenja vse to ni nič koristilo. Kar očitno se je delalo za velik odpad od svete vere Jezusove, kar očitno se je pospeševalo meseno uživanje: zdelo se je, da v doglednem času Evropa Boga in Jezusa popolnoma zavrže.

Ko je očitna hudobija priklopela do vrhunca, je Bog zamahnil s svojo šibo, pribučal je najbolj besen vihar, izbruhnila je svetovna vojska. Milijoni se bijejo in pobijajo; divja pa vojska na kopnem in v zraku, na morju in pod morjem; besni po Evropi, v Afriki, v Aziji in deloma v Ameriki, ljudje padajo, polja se teptajo, gozdi se uničujejo, vasi in mesta se požigajo; bolezni, deloma kužne bolezni se množe;

žene, vdove, otroci, sirote bridko jokajo, žalosti umirajo. Ali je to tista Evropa, ki je vedno govorila o omiki, o umetnosti, o bratoljubju, o človečnosti? Da, to je tista Evropa, ki sedaj gleda, koliko vreden je ves njen napredek, koliko vredna so vsa njena dela, koliko koristen za občni blagor ves njen bahati trud; vse se maje in pretresa, vse pada v razvaline. To je sad upora proti Bogu: »Zastonj zidajo zidarji, ako ne zida Bog, zastonj stražijo mesto stražarji, ako ga ne varuje Bog.«¹ O, Gospod je čakal, je prizanašal, je svaril; ker je bilo brez uspeha, je bil primoran kaznovati.

V Avstriji imamo to tolažbo, ker za gotovo vemo, da je naša vojska pravična. Zmeraj več dokazov imamo, da so jo soslednji narodi hoteli razdreti, uničiti. Zato so se skrbno pripravljali več let in le čakali za to ugodnega trenutka. Avstrija se bori za svoj obstanek. Ne edini, ampak eden glavnih vzrokov, da se Avstrija smrtno sovraži, je to, ker je še najbolj katoliška in bi bila močna Avstrija najbolj mogočna obramba svete katoliške vere. To smrtno sovraštvo je že staro. So pa tudi domači sovražniki. Ti so si prizadevali za brezverstvo in pokvarjenost; ti so hujskali narod zoper narod, da bi bila Avstrija slaba, onemogla in bi ne mogla nastopiti kot katoliška država, kot varihinja katoliške Cerkve in vere. Sovraštvo teh je pa posebno zdivjalo ob času evharističnega kongresa na Dunaju, ko smo se s cesarsko družino na čelu klanjali svojemu Bogu v sveti Evharistiji. Kar čutilo se je, kako brezbožniki besne in kujejo naklepe zoper obstoj katoliške Avstrije. Prestolonaslednik Franc Ferdinand je žrtev tega sovraštva zoper katoliško Avstrijo. Zato pa upamo, da bo po previdnosti božji grozna vojska Avstriji v korist, da jo bo očistila raznih madežev, da bo narode v ljubezni združila ter bo očiščena in edina mogočna obramba pravice in resnice. To naj bo naša zares popolnoma utemeljena tolažba.

IV.

Povrnitev k Bogu.

Premislili smo, da je Bog naš najvišji Oblastnik, da je svet Njemu uporen in da Bog svet zato grozno kaznuje. Iz teh resničnih nauk, katere nas uči sveta vera in nam jih naš um potrjuje, moramo pa še nekoliko nauk za naše življenje posneti.

¹ Psalm 126, 1.

Preudarimo dolžnosti naše 1. sedaj ob vojnem času; 2. dolžnosti za naše življenje po vojski in dolžnosti za javno življenje v državi.

1. Dolžnosti ob vojnem času.

Prva naša naloga je, v luči svete vere premisliti, kako naj se v naših žalostnih časih obnašamo, da bomo bolj mirni v srcu in da si kaj pridobimo za večnost.

Najpoprej se zavedajmo, da nam brez volje božje še las ne more raz glavo pasti. Bog vse vlada in vse vodi. Nič se proti njegovi volji dogoditi ne more. Tudi grozovito vojsko je On pripustil. Ako pa On kaj pripusti, postopa vselej po svoji neskončni modrosti in nam v večno korist.

Pokazal sem Vam, kam so narodi drli, kam so se države nagibale: v brezverstvo in uživanje, sploh v življenje brez Boga. Vse to je pa v našo večno nesrečo. Saj se ne more zveličati, kdor ne veruje v Boga in v vse, kar je On razodel in nam po sveti katoliški Cerkvi verovati zapoveduje; saj se ne more zveličati, kdor ne izpolnjuje zapovedi božjih, marveč jih zanemarja in prelamlja; saj se ne more zveličati, kdor noče imeti Boga za svojega neomejenega Oblastnika in Gospodarja. Da bi zaustavil to hitro javno pogrezovanje v upor, v brezverstvo in mesenost, je Bog dopustil naše grozne čase.

Voditelji držav in narodov naj izprevidijo, kam pridejo brez Boga, kam pridejo v upor proti Bogu; naj se prestrašijo pred brezdnom, v katerega so nas pehali in naj se k Bogu vrnejo. In kolika sreča za nas, ako bo javno življenje zopet bolj po veri in po zapovedih božjih! Zopet se bomo bolj lahko in bolj gotovo zveličali. Kaj pa mi pomaga vse uživanje na zemlji, ako bi se pa vekomaj izgubil.

Te edino resnične misli nas bodo pomirile, nam bodo vzbudile potrebnega poguma, da se bomo z vsem srcem podvrgli volji božji. Rekli bomo: Moj Bog, Ti si ne le naš neomejeni Gospodar in storiš z nami, kar hočeš, ampak si tudi naš najboljši Oče, ki nam v svoji modrosti le to pošlje, ali vsaj dopusti, kar je za našo osebno in tudi za splošno korist. Poslal si nam šibe, ker so nam potrebne. Prav je, le tukaj tepi in reži in peci, toda tam prizanesi! Tvoja sveta volja naj se zgodi! Tako bomo govorili in s tem priznali, da smo od Boga popolnoma odvisni.

Zraven moramo moliti goreče in stanovitno. Polni razsvetljene vere, da Bog vse prav naredi, tudi kadar nas kot dober

Oče tepe, se moramo Bogu zahvaljevati za kazen, ki nam jo je v svoji modrosti poslal. Kolikokrat so otroci v poznejših letih staršem hvaležni, ker so v nerodnih letih z njimi bolj ostro postopali, jih tudi kaznovali in jih ravno s tem obvarovali, da niso zabredli v strasti in se pogubili za časnost in večnost. Torej zahvaljujmo se Bogu za nadloge, pa tudi prosimo Ga, da bi mogli Njegove svete namene spoznati mi in spoznati oni, ki vodijo narode, države. Naj bi spoznali svojo nespamet, da so pustili očitno borbo zoper Boga in Njegove naredbe, očitno zapeljevanje od Boga in od razodetih resnic, očitno pohujševanje na sto in sto načinov. O, da bi vse to spoznali in se k Bogu vrnili! Prosimo, in Bog nas bo uslišal; sveto pismo pravi: »Če pride na nas hudo, meč, kuga, lakota, bomo stali pred teboj v tvojem templju ter bomo klicali k tebi v svojih bridkostih in uslišal in rešil nas boš.«¹ In Salomon je molil: »Če beži Izrael, tvoje ljudstvo, pred svojimi sovražniki, pa delajo pokoro in pridejo v tempelj, pa hvalijo tvoje ime in molijo, poslušaj v nebesih, odpusti greh svojega ljudstva, in pokaži jim dobro pot, po kateri naj hodijo!«² In ali ni Jezus sam rekel, da kdor prosi, dobi, kdor išče, najde, kdor trka, se mu odpre?

Pa tudi pokoro moramo delati in se izpreobrniti, ker to namerava Bog, ko nam pošlje razne nadloge. Grehe moramo ne le obžalovati, ampak tudi popolnoma opustiti; prizadevati si pa moramo, da natanko izpolnujemo voljo božjo. Čuj, kaj pravi Bog po preroku Jeremiju: »Če naglo besedo izrečem zoper ljudstvo in zoper kraljestvo, da ga hočem iztrebiti in razdehati in pokončati, to ljudstvo se pa kesa svoje hudobije, zavoljo katere sem mu žugal, se bom tudi jaz kesal hudega, kar sem mu mislil storiti.«³ In v žalostni pesmi sklepajo Izraelci izpreobrnitev, rekoč: »Preglejmo in preiščimo svoje življenje in vrnimo se h Gospodu!«⁴ Zato je potrebno, da prejemo zakrament svete pokore večkrat, svetega Rešnjega Telesa pa prav pogostokrat. Posebno otroci naj molijo in svete zakramente prav pogostokrat prejemajo. Ima jih Bog posebno rad, zato jih bo tudi bolj hitro in bolj gotovo uslišal. In uresničilo se bo, kar trdi prerok Baruh, rekoč: »Zaupajte otroci, in kličite h Gospodu in spomnil se vas bo on, ki vas je kaznoval, in kdor vam je nesrečo poslal, vam bo pripravljal večno veselje s tem, da vas reši.«⁵

¹ 2. Kron. 20, 9. — ² 3. Kralj 8, 33—36. — ³ Jerem. 18, 7. 8. — ⁴ Žal. pes. 3, 40. — ⁵ Bar. 4, 27—29.

2. Dolžnosti za prihodnost.

Vojska bo minila; mir se bo sklenil; zopet pridejo mirni časi. Kaj naj sedaj za tiste čase sklenemo? Naj Vas opozorim na najbolj važne dolžnosti. Res, vse dobro veste, ker ste točno poučeni; vendar pa ne bo popolnoma brez koristi, ako Vam jih pokličem v spomin.

Pred vsem imate eno glavno, temeljno dolžnost, ki naj vodi vse Vaše življenje. In katera je ta? Dobro vedite in nikdar ne pozabite, da je Bog naš najvišji in neomejeni Oblastnik in Gospod; saj nas je ustvaril, saj nas je odrešil in je naš zadnji namen. Prva in najbolj važna naša naloga torej na zemlji je, da v vsem svojem mišljenju in življenju to naše razmerje do Boga spoznamo in priznamo. Odtod sledi, da moramo biti Bogu popolnoma podložni, da moramo Njegovo voljo izpolnjevati in da moramo hoditi po onih potih, ki jih je On odkazal, ako hočemo vsaj zadnji namen doseči, namreč, ako hočemo doseči ono večno srečo, za katero smo ustvarjeni in po kateri srce naše kopni. Misлити in živeti drugače, kakor hoče Bog, bi bilo nespametno, bi bil upor proti Bogu, ki bi nas moral kaznovati že tukaj, gotovo pa v večnosti. Kaj ne, to je jasno.

Sedaj pa se nam vriva prevažno vprašanje, kako moremo natanko in zanesljivo doznati, kaj Bog od nas hoče? Svojo voljo nam je Bog sam razodel. Oznanil nam jo je po svojem Sinu, Jezusu Kristusu. Jezus, Sin živega Boga, je pa svojo Cerkev ustanovil, namreč ono, kateri na čelu je sveti Peter in z njimi apostoli, in kateri na čelu je po njihovi smrti rimski papež, nasledniki svetega Petra s škofi, ki so nasledniki apostolov in katerim pomagajo duhovniki. Edino v tej rimsko katoliški Cerkvi se nam oznanja božja volja, katero naj izpolnjujemo, ako hočemo zares prav živeti, imeti blagoslov božji in doseči srečno večnost.

O sveta, katoliška Cerkev, ki nam pooblašča od samega Boga kaže pot življenja! Kako srečni smo, da smo njeni udje! Če jo ubogamo, zaiti ne moremo, srečna bo zadnja ura, srečna večnost! Gorje pa nam, ko bi sveti Cerkvi, njenim poglavarjem ne bili pokorni! Že bi bili na napačni poti; oh, na poti, ki skozi grozne zmote pelje v pogubljenje.

To je torej nas vseh temeljna, najbolj važna dolžnost, od katere zavisi časnost in večnost. Iz te pa slede vse druge dolžnosti. Naj Vas samo z nekoliko besedami opozorim na tri glavne, ki v sebi prav vse druge

obsegajo. Pooblaščena od samega Boga nas sveta Cerkev uči, kaj Bog od nas zahteva, če hočemo doseči svoj zadnji namen. Kaj pa?

Prvič mi moramo verovati, kar je Bog razodel in nam po sveti Cerkvi verovati zapoveduje. Ako nas po svoji Cerkvi Bog sam poučuje, kako veseli in radi bomo ta pouk sprejemali; kako si bomo prizadevali, da ga bolj in bolj spoznavamo; kako bodo posebno starši poskrbeli, da ta edino zveličavni nauk tudi njihovi otroci spoznajo! In ali bi bilo pametno, poslušati učitelje, ki jih Bog ni poslal, ampak se sami vrivajo? Ali bi bilo pametno, občeati z ljudmi, ki sveto Cerkev zaničujejo, grdo zoper njo govorijo ter sovraštvo in zaničevanje do duhovnikov, do škofov, do papeža vzbujajo in netijo? To so apostoli satanovi! In kolika grehota, čitati ali celo kupovati časopise in knjige, v katerih se grdi duhovniki, se piše zoper sveto cerkev, zoper Gospoda Jezusa, zoper samega Boga! To bi bil upor proti Bogu in bi izzival pravično božjo kazen.

Drugič moramo izpolnjevati, kar nam Bog zapoveduje in nam sveta Cerkev kot voljo božjo oznanja. Oznanja nam pa, kako hoče Bog, da izpolnjujemo zapovedi božje, zapovedi cerkvene in dolžnosti svojega stanu. Tako hoče Bog in preti z večno kaznijo vsem, ki te božje volje ne bi izpolnjevali. Svojo dolžnost spoznamo: Voljo božjo bomo izpolnjevali; nobena strast, noben hudobnež nas ne bo od te poti odvrnil. Hodeč po tej poti bomo že na zemlji bolj srečni. Ali ni res mnogo sreče in miru tam, kjer je doma prava pobožnost, pokorščina, krotkost, prizanašljivost, prijateljstvo, treznost, čistost in zakonska zvestoba, pravičnost, odkritosrčnost; mnogo nesreče in tuge pa tam, kjer ni pobožnosti, kjer vlada svoje glavnost, jeza, kletve, sovražnost, pijanstvo, goljufija, laž, opravljanje, nečistost in nesramnost? Sedaj vemo, kaj je naša dolžnost v tem oziru.

In tretjič moliti moramo in prejemati svete zakramente, kot vire božje pomoči, da moremo kljub strastem in zapeljivemu svetu vse prav verovati in božjo voljo natanko izpolnjevati. Ubogali bomo sv. Cerkve, ki nam priporoča vsakdanjo gorečo molitev, sveti rožni venec, češčenje Device Marije in presvetega Srca Jezusovega. Ubogali bomo sveto Cerkev, ki nam zapoveduje posvečevati nedelje in praznike, ki nas tako nujno vabi k prav pogostemu, tudi k vsakdanjemu prejetanju svetih zakramentov.

Našel sem Vam naše najbolj važne dolžnosti. Sklenite, in sicer koj sedaj, da jih bote točno izpolnjevali pokorni Bogu, svojemu najvišjemu Gospodu.

3. Dolžnost v državi.

Zgoraj sem Vam dokazal, da je javno življenje po evropskih in drugih državah strasten upor proti Bogu, proti Jezusu, proti sveti katoliški Cerkvi. Ta upor proti Bogu nekatere države same vodijo in urejajo, nekatere ga podpirajo, nekatere pa molče pripuščajo. Zavrženi in užaljeni Bog je za kazen voditelje držav prepustil njim samim in le-ti so brez Boga države tako vodili, da so jih porinili v strašno klanje naših dni. Bog je to za kazen dopustil.

Kaj naj sedaj storimo? Da preneha kazen božja, se mora odstraniti njen vzrok. Države morajo nazaj k Bogu; priznati morajo Njegovo voljo kot obvezno tudi za države; priznati morajo Boga kot svojega najvišjega poglavarja. Druge rešitve ni. Ako narodi in države ne izpregledajo sedaj svoje pregrehe in hudobije, pa bi po sklenjenem miru še ostale v uporih do pravičnega Boga, zadele bodo poznejše rodove še bolj grozne šibe božje.

Pa kaj moremo mi posamezniki v tem oziru storiti? Prav mnogo bo že za preporod držav storjeno, ako mi vsi vsak zase izpolnjujemo ravnokar splošno omenjene dolžnosti do Boga. Ako se mi oklenemo Boga in se zavedamo svojih dolžnosti, kdo se bo drznil grdit sveto Cerkev, Gospoda Jezusa, samega Boga? Kdo si bo upal razširjevati brezverske časopise in knjige? Kdo si bo upal širiti razuzdanost, nesramnost v slikah, v spisih, v besedi in v obnašanju? Ako bomo tako odločno, možato in zavedno postopali, bomo javno življenje v narodu in v državi mnogo popravili.

Toda to še ni vse. Skrbeti moramo, da nam državne zbornice sklenejo dobrih postav, po katerih se bo preprečilo razširjevanje brezverstva, razširjevanje vsakovrstnega počutnega in pohotnega, grešnega uživanja; preprečilo razširjevanje društev, ki imajo namen boriti se zoper sveto Cerkev, zoper krščanstvo, zoper vero sploh, društev, ki po svojem namenu krščansko življenje razdirajo. Skrbeti moramo, da nam državne zbornice poskrbe postav, po katerih se bo varovala svetost zakona, varovala verska vzgoja otrok, varovalo čisto krščansko življenje. Skrbeti moramo za postav, da se ne podpihuje sovraštvo do javnih oblasti, sovraštvo do Cerkve in duhovnikov, sovraštvo med posameznimi na-

rodi. Skrbeti moramo sploh za to, da nam državne zbornice poskrbe postav splošno koristnih, ki se vjemajo z voljo božjo, kakor se more spoznati iz prirode in božjega razodetja.

Vprašali bote, kako je mogoče, da bi Vi za vse to poskrbeli? Rečem Vam, da je tudi skrb za dobre postav v Vaših rokah. Postave snujejo deželni, posebno na državnih zborih. Kdo pa pride v te zbornice? Ali ne možje, katere volite Vi? Ako volite može verne, može zares zveste sinove sv. katoliške Cerkve, bodo tudi za to skrbeli, da se bodo postav vjemale z voljo božjo,

da se bode preprečevalo razširjevanje brezverstva, popačenosti, da se bode varovala verska vzgoja v šoli, varovala svetost zakona, sploh, da se bodo varovale pravice božje. In tako uravnavanje državnega in narodnega življenja bo pred Bogom Vam v zasluženje. Ako pa volite može, ki imajo mrtvo vero ali so vero celo zatajili, može, ki ne marajo ne za Cerkev, ne za pridigo, ne za svete zakramente, ne za sveto mašo, ne za post, može, ki slastno bero brezverske časopise, ki so člani ali celo voditelji proticerkvenih društev, sploh, ako volite može, ki ne poznajo ne Boga, ne njegovih

pravic, ali ne bodo taki moške snovali postave brez ozira na voljo božjo, postave po svojem spačenem, bogosovražnem srcu in ali ne bodo v zbornicah glasovali z možmi, ki so na čelu v boju zoper sveto Cerkev, zoper Gospoda Jezusa, zoper samega Boga? Vzmislili takih mož bo potem državno in narodno življenje tako, kakršnega Bog ne mara, naravnost prepoveduje: država in narod bosta v upor proti samemu Bogu. In kdo je temu kriv? Volivci!

Vidite, odkar imajo narodi in države ustavo, so narodi sami pri Bogu odgovorni za vse postave, za vse državno življenje. In ako v zbornicah večina uprizarja boj proti Bogu in njegovim pravicam, boj proti sveti katoliški Cerkvi, katero je Bog pooblastil, da v Njegovem imenu deluje med narodi, deluje v državah, ali niso pred Bogom tega strašnega boja proti samemu Bogu krivi volivci sami? Ali torej tudi volivci ne zaslužijo kazni upornikov?

Naj zadostuje. Povedal sem Vam za prihodnost Vaše dolžnosti, katere izpolnjujte, da ohranite tisto razmerje odvisnosti od Boga, v katerem smo vsi prav po naši naravi sami. O Marija, sedež modrosti božje, izprosi nam vsem od presvetelega Srca Jezusovega prave modrosti za naše zasebno, za naše narodno in za naše državno življenje.

Sklep.

Razvil sem Vam štiri velepomembne, dalekosežne resnice. Bog je naš najvišji Oblastnik, zato Mu moramo biti pokorni; toda javno življenje po državah in med narodi ni po volji božji, marveč se ji protivi; povsod je strasten upor proti Bogu in ta upor se od dne do dne bolj razširja; zato je vmes posegel pravični Bog, ki kaznuje narode in države, da bi se zopet obrnile k Njemu; mi pa, ki nas je kazen zadela, jo sprejmimo iz rok božjih ponižnega in skesanega srca; molimo, zahvaljujmo se in prosimo, pa prejemajmo svete zakramente, da se nas Bog usmili; prizadevajmo se pa tudi za državo in sploh za vse javno živ-

ljenje, da bi v njem prenehal upor proti Bogu, pač pa se vršilo vse točno po zapovedih božjih.

Prosim, da bi te resnice preudarili in si prizadevali po njih uravnati vse svoje življenje. Vse bridkosti pa, katerih še naštetih ne morem, darujte Srcu Jezusovemu v duhu pokore. Kar nič ne mrmrajmo, ampak s trpečim Jobom kličimo: »Bog je dal, Bog je vzel, naj bo sveto njegovo ime; ako smo prejeli dobro iz njegovih rok, zakaj ne bi prejeli tudi hudega?«¹ Molimo s samim Gospodom: »Oče, naj gre ta kelih trpljenja od mene, toda zgodi naj se tvoja sveta volja!«² Da, prav iz srca naj nam pride tretja prošnja v Gospodovi molitvi: »Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji!«³

Molimo za vse one moške in mladeniče, ki so še v vojski, naj jim dá Bog poguma, hrabrosti in junaštva, da brez strahu store svojo dolžnost, posebno naj jim Bog podeli skesano srce, ako jih zadene smrtna kosa, da bo smrt njihova srečna. Molimo za padle, naj jim Gospod podeli večni mir in pokoj, naj njihovo silno trpljenje na bojnem polju sprejme za pokoro in jim odpusti vse še nepoplačane kazni, ter jih sprejme k sebi v sveta nebesa. Tolažimo one, ki so se že ali se bodo vrnili domov pohabljeni, onemogli, bolehn; tolažimo jih, pomagajmo njim in njihovim družinam. Posebno pa imejmo sočutno srce za siromašne vdove in za zapuščene sirote; pomagajmo jim, poskrbimo za nje. Oh, čujte, kaj sam Jezus govori: Kar storite enemu teh malih, to ste meni storili. O naj vlada med nami prava krščanska ljubezen in Bog bo z nami v življenju in v smrti. Amen.

Blagoslov vsemočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha naj pride nad Vas in ostane nad Vami. Amen.

Na praznik sladkega Imena Jezusovega, dne 3. januarja 1915.

† Anton Bonaventura,
škof.

¹ Job. 1, 21. — ² Mat. 26, 39. — ³ Mat. 6, 10.

Očeta ni...

Očeta ni...

Ledena okna kličejo v daljavo,
ozirajo proseče v zarjo se krvavo,
kot v tugi bi jokala za nekom,
ki davno je ostavil dragi dom.

Očeta ni...

Zarana že lesena koča piaka,
mordâ pa vendar danes ga pričaka,
mogoče s solncem zopet k nji prispeje
in kot nekda se ljubko ji nasmeje

Očeta ni...

V sneženo plast se njiva je zaviła,
o, kaj poreče, ko se bo zbudila?
»Kaj njega ni, ki sleherno pomlad
z marljivo roko je prišel orat?«

Očeta ni...

Bogastvo on je osmih srčec nežnih,
za vso ljubezen mu tako hvaležnih;
o, njega ni — vso noč, ves dan
ga ne prikliče dece jok glasan.

A pride še...

O, pride zopet — osem ustec moli,

Marija prošelj ne prezre nikoli...

O, to bo dan, o, to bo ura sveta,

ko Mati božja vrne nam očeta!...

M. Elizabeta.

Tolažilno pismo ženam ia materam.

Ljube materel! Drage žene!

Vsak dan hitijo moje misli k vam. Kako pač živite v teh bridkih časih trpljenja in žalosti? Sin je šel od hiše ali ljubi mož. Težko je bilo slovó. Jokajoč so se stiskali otroci k njemu; tebi pa je bilo, da ti poči srce od samega gorjá! Ljuba mati, ti si pokrižala sina zadnjič na čelo ter ga pokropila z blagoslovljeno vodó, rada bi mu še enkrat želela srečno pot, a beseda ti je zastala na ustnih; težilo te je na prsih, da nisi mogla spregovoriti besedice več!

In ko je stopil črez prag — zadnjikrat v življenju, — se je ozrl še milo na tebe, stisnil otroke k sebi in se junaško odtrgal, ne da bi se ozrl še enkrat. Prehudo mu je bilo pri srcu! Vi ste pa doma jokali na glas, da se je razlegalo po hiši — in v potokih so tekle vaše solze, da si olajšate dušne bolečine. Oj dan slovesa, kako grenak si bil!

Pa kmalu je prisvetil žarek tolažbe v vašo tužno hišico. Oče je pisal domu, sin je poslal razglednico. Oh to veselje, to veselje! Na karti je stalo: »Zdrav sem še, do zdaj še ni nič hudega. Kmalu odrinemo na bojišče, potem se začne krvava pesem. Molite za mene!« Zopet in zopet ste prebrali vrstice, vedno znova pogledali vsako črko, kakor bi se ne mogli nagledati besed, ki jih je zapisala miljena roka. Še eno pismo je prišlo, še ena kartica — potem pa nič več — že dva, tri mesce ne.

»Več dolgih mesecev že bo, odkar od tod je vzel slovó, — a njega le še ni domu, in ni ne pisma, ne glasú.«

Oj, kako bridki so zdaj ti dnevi! Kadar je prišla pošta, vsak dan je hitela hčERICA vprašat, ž njo so šli še manjši bratci in sestrice: »Ali je kaj za nas?« In z veselím pričakovanjem so gledali, kako je poštar premotril došla pisma in listke, — doma pa so čakali s tresočim srcem! »Nič ni« — so se prisolžili otroci nazaj — in vedno težje je bilo Tebi, ljuba mati!

»Zdaj nimam nič več upanja. Mrtev je, gotovo mrtev. Bog vé, kje leži v tuji zemlji v mrzlem grobu. Oh, ko bi le mogla na njegov grob! — Ali, morda je ranjen, težko ranjen. Morebiti leži kje zapuščen na bojišču, brez pomoči v groznih bolečinah in mrazu s prebodenimi prsi ali zdroljenimi udi? Oče usmiljeni v nebesih! Ko bi mogla k njemu! Ko bi mu mogla dati požirek tople juhe, mu obvezati skeleče rane ter ga položiti v gorko posteljo!« Take misli Te obhajajo noč in dan in Ti ne dajo miru. — Ali pa si brala že možovo ime med tistimi, ki so padli na bojišču — ali pa je mogoče med ujetniki v tuji zemlji? Grozna negotovost!

Drage žene! Ljube materel! Vse te skrbi in dušne bolečine odmevajo v moji duši, in prav zato Vam pošljem to pismo. Pisano je z vsem srcem, z iskreno molit-

vijo za Vašo srečo in solznih oči. Prosim Vas, prečitajte do konca in si skušajte zapisati v srce tisto besedo, ki se Vam zdi najbolj tolažljiva. Povejte jo še sosedom, ki z Vami enako trpé!

Predvsem se vprašajmo: Zakaj je prišlo to trpljenje nad nas? Zakaj se je krvavi boj razširil širom sveta? — Tu velja le odgovor: Bog nas je obiskal s svojo šibo, ker je hudobija narodov prikpela do vrha. Ljudje so pozabili na Boga, živeli kakor se ne spodobi kristjanom, in zato je prišla grozovita kazen. Roka Vsemogočnega vihti bič, in trpeti mora nedolžni s hudobnežem vred. Ko bomo vredni, prisijalo bo nam znova blaženo soince sreče in potem bomo šele vedeli prav ceniti božji dar miru med narodi.

Zdaj so dnevi žalosti in bridkosti, zdaj dnevi zadošččenja za grehe sveta. In ti dnevi naj Te najdejo, ljuba žena, junaško pripravljeno v duhu vdanosti, ljubezni in pokore. Zdaj boš lažje umela, kolika je bila žrtev Makabejske matere, kateri je vzel hudobni kralj Antioh vseh sedem sinov ter jih dal v njeni navzočnosti zapored usmrtiti. In ko je prišel najmlajši na vrsto, ki ga je upal grozoviti kralj pregovoriti, naj prelomi božjo postavo, ga je osrčevala mati, naj se smrti ne boji: »K nebesom poglej, otrok moj in stanoviten ostani!«

Glej, isto velja pa tudi Tebi. K nebesom poglej in stanovitna ostani! V nebesih vidiš Marijo Mater! Ali ne veš, da je tudi ona dala svoje najdražje dete v smrt, v najbridkejšo, najgrozovitejšo smrt! Slišala je, kako je Pilat izrekel smrtno obsodbo, videla ga je, kako je nosil težki križ, zraven je bila, ko so velike žreblje zabijali, da so udarci odmevali v njenem srcu, in prebadali njegove roke in noge, — in ko je visel na križu, je stala pod križem!

K Tebi, Mati se obrnem,
k Tebi, dete pribežim.
Tebi mile solze vtrnem,
Tebi sina izročim!

O Marija, prosim Te,
usmili se, usmili se!
Mati žalostna, Marija,
prosim Te, tolaži me!

Oj mati, oj ljuba žena! Marija Ti bodi zgled in tolažba. Enak meč prebada sedaj tudi tvoje srce, ko veš, da je tvoj ljubi sin na potu v smrt. Zdaj razumeš trpljenje ža-

lostne Matere bolj kakor kdaj v življenju, ker hodiš v duhu po istem potu, spremljaš milega sina na grozni poti.

To ljubo, milo Mater prosi, da Ti pomaga nositi trpljenje z vdanostjo v voljo božjo. A še več stori! Nebeški Materi tudi izroči v varstvo zaklad svojega srca, svojega sina. Glej, neka rusinska mati je pisala svojemu sinu Ivanu v zadnjem pismu, ki ga je dobil v tujino, tako lepo: »Ljubi sin! Kakor je nekdanj trpeči Jezus svojega ljubljence Janeza izročil Materi Mariji, tako jaz tebe, ki nosiš njegovo ime, izročim popolnoma v varstvo žalostne Matere Marije!« To je bilo avgusta meseca. — In sin je srečno prebil vse nevarnosti, nosi vedno svetinjico Matere božje na verižici krož vratu in pripisuje svojo srečo molitvam dobre matere. Da, sredi burnih časov se je sam naučil goreče moliti in je nekoč rekel: »Iskal sem zadovoljnosti in miru v znanosti in učenih knjigah, a nisem je našel. Mati me je večkrat opominjala, da molim premalo iskreno. Takrat je nisem umel. A sedaj jo razumem in le v goreči molitvi sem našel pravo uteho v najtežjih urah svojega življenja. Dobra mati je imela prav, in ti meseci so bili zame šola za celo prihodnost.«

O ljuba slovenska mati, dobra žena! Morda tvoj sin, tvoj mož ni hodil po pravem potu, ko je bil še doma. Zastonj je bil tvoj opomin, zastonj vsaka beseda. A zdaj v tujini misli s hrepenenjem na dom, zdaj si želi tvojih besed in se kesá prejšnjega življenja. Dnevi trpljenja so zanj šola, in ko se bo vrnil, bo čisto drugačen, da boš hvalila Boga za bridko ločitev! Kot Savel je odšel, Pavel se bo vrnil.

»Oh, ko bi se le res vrnil!« mi praviš, »a Bog vé, kako trpi, morda zdihuje v smrtnih težavah na bojišču, zapuščen od celega sveta?« Da, ta misel je bridka! A tudi v tem slučaju mu lahko pomagaš. Glej, neki vojaški duhovnik je videl na lastne oči, kako je ranjeni ruski kozak poljubil umirajočega tovariša Mažara na blede lice, in ko je izdihnil, mu je s prstom naredil znamenje svetega križa! — In na zahodnem bojišču je umiral angleški vojak. Nemški mu podrži steklenico k ustom in mu zmoči vroče ustnice. »Mati, mati, ali ste vi?« vzdihne umirajoči Anglež — in zopet »Mati, mati, ali ste vi?« Tovariš ga je božal tako dobrotno in usmiljeno, kakor materina roka, in kmalu nato je izdihnil! — Tudi tvojemu sinu bo pomagala usmiljena roka, če bo morda padel na bojnem polju — in pomagala mu boš ti, ljuba mati

— ti, dobra žena. »Kako pa naj pomagam?« Glej, mōli! Vsak dan, vsako uro, še večkrat. Le kratek vzdihljaj k Srcu Jezusovemu, le majhna prošnja k žalostni Materi božji! Kaj meniš, da je otrpnilo Srce božje, da Te ne sliši v sveta nebesa? V istem trenutku, ko Ti moliš, že Te sliši dobri Zveličar, že te usliši ljuba Mati Marija. Morda bo tudi tvoj sin na bojnem polju vzdihnil »Mati, mati, ali ste vi?«, ko ga bo dobrotna roka dvignila in mu obvezala rano. Da, ljuba mati, ti si bila! Tvoja molitev je zaslužila, da je strežnik opazil sina tvojega ter mu pomagal, tvoja molitev je poslala pomoč zdihujočemu ranjencu.

Glej, neka žena je toliko premišljevala, kako bi vendar lahko pomagala svojemu dobremu možu, ki je odšel na vojsko. Zelo ga je ljubila. Tedaj pa po lepi navadi odpre sveto pismo in slučajno najde zgodbo o preroku Danijelu, ki ga je bil kralj vrغل v levnjak. Že več dni je stradal in iskreno molil k Bogu za pomoč. Tistikrat je nesel kmet Habakuk južino delavcem na njivo. Angel nebeški stopi k njemu in mu veli: »Habakuk, nesi južino v Babilon preroku Danijelu v levnjak.« Habakuk mu odgovori: »Ne vem, kje je Babilon, niti kje je levnjak z Danijelom.« Tedaj ga prime angel za lase in ga ponese s hitrostjo svojega duha v Babilon v levnjak in Habakuk zavpije Danijelu: »Služabnik božji, tu vzemi in jej, kar Ti pošlje Tvoj Gospod!«

Povej ljuba žena, mila mati! Ali bi ti ne hotela tudi tako pomagati svojemu dragemu v tujini, ki je morda prav tako lačen in zapuščen ter v nevarnosti sovražnikov kakor Danijel med levi? Ali hočeš? Prav gotovo, a kako? Povem Ti zanesljivo sredstvo. Silo moraš storiti božjemu Srcu, da Te mora uslišati. In za to silo je treba dvojnih reči, kakor za vsako važno delo dveh rok. Prva reč je molitev, druga pa premagovanje. Če združiš oboje, Ti Bog ničesar odrekel ne bo!

Zdaj pa me prav pazljivo poslušaj! Bolj ko je molitev goreča, težje ko je premagovanje, tembolj zanesljivo doseže svoj namen. Moliti, iskreno moliti, to gotovo znaš. Majhen iskren vzdihljaj je že kakor puščica proti nebesom. A vprašam Te, ali se znaš tudi premagovati? Ali veš sploh, kaj to je? Hočem Ti malo pomagati, da Ti bo lažje, najti to, kar hoče imeti Bog od Tebe. Vedi namreč, da si je treba veliko pomoč zaslužiti z velikim darom. Zato pa Te vprašam: Kaj bi Ti bilo

najtežje: Molčati v jezi? Ali sosedi, s katero ste že leto dni v sovraštvu, dati prijazno besedo? Ali sorodniku, ki te je ogoljufal in ti storil krivico, od srca odpustiti? Ali si pritrčati pri jedi? Ali ne zahajati v gostilno, odreči se vinu in pivu. Pustiti gizdavo obleko? Popraviti storjeno škodo na dobrem imenu ali premoženju?

Tvoja vest Ti bo dala pravi odgovor. To, kar Ti zdaj svetuje, to stori in če je še tako težko! Pa če se Ti zdi nemogoče, poklekni pred podobo Križanega in reci: »Jezus, Ti visiš na križu pribit, vse si dal, vsemu se odrekel. A moje revno srce se ne more odreči temu in temu, — pomagaj mi, da trdna volja preмага slabotno meso!«

Potem pa vstani in izvrši sklep! Ne bo zastoj, draga moja. Tisti trenutek, ko molčiš v jezi — iz ljubezni do Boga, ali se odpoveš kozarcu vina, ko bi Ti najbolj dišal — tisti trenutek bo splaval angel nebeški in prinesel pomoč tvojemu zapuščenemu sinu ali možu v tujini! Kakor nekoč Danijelu v levnjaku. In angel božji bo klical Tvojemu možu ali sinu: Glej, to ti pošilja tvoja žena, tvoja mati! Pripeljal bo tovariša ali usmiljeno sestro k njemu ter ga tolažil. Tvoj mož pa bo vzdihnil: Oh, saj vem, moja žena doma moli, moja mati ne pozabi na mene! Morda bo vzdihnil: Mati, mati ali ste Vi? kakor tisti angleški ranjenec!

Pa vsak dan tako delaj, ljuba moja. Ne le en dan, le en teden. Vedno je treba polagati darove na božji oltar, da si izprosiš njegovo usmiljenje.

Kaj pa, če umrē v vojni? Vdaj se dobra žena! Ne obupaj! Kar Bog stori, vse prav stori, četudi nam se prav ne zdi. Rada ponavljam besede Jezusove: »Oče, če je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene, a ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi.« Mi smo kratkovidni. Ne vemo, kaj nam je najboljše. Če pade ljubi sin in mož, je padel kot junak. Smrt na bojišču je zaslužljiva mučeniška smrt — in zato so nad bojiščem vedno odprta nebesa. Tebe pa bo tolažil Oče vdov in sirot. Bog Ti bo poplačal žrtev in žalost. Le večkrat se spomni prelepih besed apostola Pavla, ki piše: »Trpljenje sedanjih dni se ne dá primerjati s slavo, ki se bo nekoč razodela nad nami,« — ali pa sv. Janeza: »Ni videlo oko, ni slišalo uho in v nobenega človeka srce ni prišlo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.« To pomni, ljuba moja, in naj pride tudi najbridkejša nad Tebe. Vse

rane bodo zaceljene in Bog bo obrisal vsako solzo s Tvojega očesa. Vse boš premagala v Njem, ki Te bo krepčal, le k Njemu se obrni s celim srcem! Potem bodo

ti dnevi trpljenje za Tebe zastava večne sreče! Z Bogom in Marijo!

S prijateljskim srcem

T. Savinjski

Molitev za padlega vojaka.

O Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe, pred te pridem s srcem, polnim žalosti. Ti veš, da je moj (mož, sin, oče, brat...) v vojski zgubil svoje življenje.

Ti ne prepoveduješ žalosti in solz; le to hočeš, da se ne vdajamo nezmerni žalosti, ampak da nosimo svoj križ vdani v tvojo sveto voljo in zaupni v tvojo dobrotljivo previdnost. V svojem Sinu si nam dal najlepši zgled v trpljenju. On je nosil svoj križ in prestal sramotno smrt, poln vdanosti v tvojo sveto voljo. In ž njim je trpela njegova sveta žalostna Mati na duši, kar je on trpel na telesu. Zato hočem biti tudi jaz potrpežljiv(a) in vdan(a) in moliti z Zveličarjem: »Oče, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!«

Ti pa, moj Gospod in Bog, tolaži in krepčaj me, da bom nosil(a) svoj križ potrpežljivo. Tebi izročam tudi vse svoje

skrbi za prihodnost. Ti, oče vdov in sirot, stiskanih in zapuščenih, poznaš moje skrbi in težave. Z otroškim zaupanjem se vržem v tvoje očetovsko naročje. Ti ne boš pozabil name. Jaz ti hočem služiti zvesto in se s krščanskim življenjem vrednega(no) skazati tvoje očetovske ljubezni in pomoči.

Presrečno te prosim za dušni mir umrlega. O Bog, ti veš, da ga je zadela smrt zato, ker je zvesto izpolnjeval svojo dolžnost. Umrli je, ne da bi mu bili mogli mi domači ob strani stati. V tuji zemlji počiva in ne moremo moliti na njegovem grobu. Sprejmi, Gospod, njegove bolečine in našo žalost v spravo za njegove grehe, okrajšaj mu dneve trpljenja v vicah, sprejmi ga kmalu k sebi v večno domovino, kamor pokliči enkrat tudi nas, da še pri tebi vidimo in vekomaj več ne ločimo. Amen.

V spravo presv. Srcu.

Kaj vidi naš mili Jezus, ko gleda iz tabernaklja po naši domovini? Oh, žalost in uboštvo... Strašna vojska divja po naši domovini; naše najboljši moči, cvet našega naroda, odhaja v boj in se ne vrača, — kri naših krepkih mož namaka ljubljene poljane. Jezusu se smili naše ubogo ljudstvo...

Kaj vidi naš mili Jezus, ko gleda iz tabernaklja po naši domovini? Po cerkvah, po palačah, po kočah vidi zbrano sebi posvečeno ljudstvo, vidi množico pred svojim oltarjem, vidi nedolžna mlada srca, ki se zbirajo pred obhajilno mizo. Vidi solze, ki jih pretaka mati, vidi žalost celega ljudstva. In kaj sliši? Sliši vzdih, molitve, ki kipé iz revnih, žalostnih duš do njegovega usmiljenega Srca. In Jezusu se zasmili ubogo ljudstvo...

Kaj vidi naš mili Jezus, ko gleda iz tabernaklja po naši domovini? Žalostna podoba... Vojaki jemljejo slovo, žene jokajo, otroci vzdihujejo, — iz gostiln se pa razlega hripavo petje, pijane postave begajo po cestah. Otroci prosijo kruha, žena strada, čas lakote in pomanjkanja je pred durmi, — a za vino, za žganje je še vedno dovolj denarja. Predobremu Zveličarju krvavi presveto Srce...

Rojaki, koliko vas je junakov, koliko je v naši domovini požrtvovalnih src, ki se boste za dobo vojske zavezali z obljubo popolne abstinence? Koliko vas je, ki boste presvetemu Srcu prinesli na oltar to žrtev v spravo za prejšnje popivanje? — Na noge, kdor ima kolikaj smisla za zatajevanje! Prinesimo Bogu ta mal dar za velike grehe sveta!

J. Darko.

Naši otroci in vojska.

S tolažbo in z novim upanjem je navdalo množice našega naroda, ko so slišale, da se je naša domovina posvetila

Srcu Jezusovemu. Saj vemo, da je to Srce najboljši in najzvestejši zaveznik v vseh stiskah.

Ali je pa s to posvetitvijo zdaj že vse narejeno? Ali smo storili dovolj, da si ohranimo zvestobo in naklonjenost božjega Zaveznika? Mislim, da ne.

Poglavar svete Cerkve sam je spregovoril. Zaklical je glas iz Rima, ki vabi vso Evropo k prestolu usmiljenja. Zlasti naglašja Benedikt XV., naj pride molit nežna mladina, naj molijo otroci.

Res, odraščenci smo le začeli; našo obljubo in posvetitev izpolniti, po blagoslov priti, za končno zmagó prositi pa morajo naši otroci.

Kdaj in kako?

Rim je govoril: »Vsa Evropa naj moli dne 7. februarja, ostali svet 21. marcija. — In potem bo vse opravljeno? Ne, nikakor ne. Kakor vojske ni konec dne 7. februarja in tudi ne 21. marca, tako tudi ne sme prenehati otroška molitev.

Najlepše in gotovo tudi najuspešnejše bi bilo, ako se **ponovi vsak mesec ta otroška molitev in posvetitev**; to pa toliko časa, da prisiijejo dnevi miru in sreče zopet v našo domovino.

To bo dvignilo mladino in jo navdušilo za zvestobo do božjega Zaveznika; to bo prineslo blagoslova in uslišanje.

Prvič so sv. oče določili prvo nedeljo v mesecu; naj nam ostane to tudi za pri-

hodnje tako. Naučimo otroke prelepo, našemu času primerno pesem »Posvetitev« od Petra Perice; najdemo jo v »Bogoljubu« letnik 1912. Vsa hrvaška mladina jo poje, naj bi jo še naša slovenska. Otroškemu duhu je petje bolj primerno od molitve, zlasti če je predolga. Dvakrat moli, kdor pobožno zapoje! — to velja tudi za ta slučaj. Otroci bodo pevaje molili in z molitvijo peli:

Srce tvoje, o Gospod,
bodi hvaljeno povsod,
zvesto dušo in telo
zdaj posveti ti vsakdo!

Kralj ti slave, silni, blagi,
slušaj to prisego zdaj;
blagoslovi dom naš dragi,
s Srcem svojim mir mu daj!

Ta posvetitev, ta molitev in sveta prisega naj se ponavlja iz tisočerih mladih grl po vseh cerkvah in cerkvicah; tudi slednja gorska župnija naj bi ne zaostala.

Tako bo napočila blažena doba, ko bo rešila božja roka nas in našo domovino težke kazni. Tedaj bomo peli iz dna duše: »Hvala bodi božjemu Srcu, ki nas je rešilo, čast in slava mu vekomaj!« Amen.

M.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

Še tretji vzrok naj navedemo v prilog zgodnji vzgoji. Vsak vzgojitelj, zlasti še mati, lahko opazi na otrocih, kako zgodaj začno posnemati odrasle. Vsi otrokovi čuti so kakor odprta okna za posnemanje. Kar otročaj vidi in sliši in kar čuti, vse sprejme, četudi ne razume. Na zunanje sicer tega ne pokaže zmiraj, kako ga vse mika, zanima in vleče, kar sprejema v dušo, a se razvidi iz njegovih kretenj, njegovega ravnanja in igranja. Otročiček pri dveh letih zna že lepo skleniti ročice, ker je tako videl na pobožnih bratcih in sestricah; a zna tudi srdito udariti, ker je tako videl znabiti razjarjenega očeta. Tak samosrajčnik zna kaj hitro ubogati na materin pogled, če je videl, kako brž potihne drugi drobiž pri hiši, če so mati osorno pogledali tja, kjer je bil jok in vrišč. Zna pa tudi trmoglavo kričati, da leti okrog vseh štirih hišnih oglov, če je opazil, da tudi drugi udelavajo, kakor hočejo. Vse iz posne-

manja: to in drugo, dobro in hudo. Pa potem pravi kdo: Nič siliti vanj z vzgojo, dokler se pameti ne zavé! Ali ne vidiš, da ga bo posnemanje izpridilo, če vzgoja ne poseže vmes?

Naj spomnimo pri tej priliki takozvane za b r a n i l n e (preventivne) vzgoje. Uporabljal jo je slavni don Bosko in za njim njegovi učenci Salezijanci in mnogi drugi dalekovidni vzgojitelji. Njih načelo je: Obvarovati otroka hudega, je veliko več vredno, kakor izprijenega nagibati k p o b o l j š a n j u. P o b o l j š a n j e je jako negotova reč. Dušna gniloba se silno težko temeljito ozdravi. Tudi je gotovo dragocenejša prvotna in vztrajna nedolžnost, kot pa zakrpana poštenost, dasi se tudi te veselijo celo angeli božji. Vztrajna nedolžnost je tudi gotova pot v nebesa; pot p o b o l j š a n j a in pokore pa zelo trnjeva in dolgotrajna. Ali nam ne potrjujejo tudi te resnice v vzgojnem načelu: Začni vzgajati zgodaj, da

ohraniti deco nedolžno! Boljše drži ga, ko lovi ga!

Velik je pa tudi dobiček zgodnje vzgoje za poznejše učenje in življenje otrokovo. Kako lahko je vzgajati dečke in deklice, ki so že izmlada navajeni, držati se ozke steze čednosti in si tudi kaj odreči! Pri njih se vzgoja samo nadaljuje in izpopolnjuje primerno bolj razvitim duševnim zmožnostim otrokovim in življenjskim razmeram. Še bolj veselo, lanko in uspešno je pa vzgojno delo pri takih mladeničih in dekletih, ki so izza detinskih let prirastli do cvetu nepokvarjeni in segajo korenine njih poštenosti noter dol do zibelke.

Pa končno še nekaj, da prav temeljito spoznaš, kako koristno je na vse strani, če pričneš z vzgojo otrok zgodaj. Vzgoja za ta svet je že dobra, a je vernemu vzgojitelju vendarle postranska reč. Poglavitna reč pri vzgoji pa mora biti otrokova večna sreča. Ta večna sreča bo pa tem večja, čim večje bo otrokovo zaslužje, čim večja glavnica dobrih del in čednosti. A kdo več lahko pridobi: kdor prične kasno ali kdor prične zgodaj? Zdaj pa pomislite: koliko si lahko zasluži za nebesa že mal otročiček! Kako ljube so Bogu njegove čiste molitvice. »Iz ust otročičev in dojenčev si si pripravil hvalo,« je sam Sin božji poudarjal (Mat. 21, 16). Kako mile so Bogu njegove daritvice: pokorščina, premagovanje, trpljenje Bogu v čast! Kako prijetne Bogu njegove svete misli in nedolžna hrepenenja. In zlasti še njegova angelska sveta obhajila v zgodnjem jutru življenja! Če živi tak otrok, je res vir neprestanega veselja za starše, luč za vso okolico. »Kakor duh polne njive, ki jo je Gospod blagoslovil.« (I. Moz. 27, 27.) Če pa umrje že v nežni dobi, kolika tolažba za dobre starše, da imajo hvaležnega priprošnjika v večnosti, enega izmed števil tistih, ki vekomaj venčani obhajajo zmagajo, ker so si priborili plačilo neomadeževanih bojev. (Modr. 4, 1.)

Nalašč smo nekoliko bolj na široko razpredli tale pouk, kako je koristno, da, kar strogo potrebno, da prično starši z vzgojo otrok zgodaj, ker smo prepričani, da je to eden poglavitnih vzrokov, zakaj ostane toliko vzgojnih trudov — zlasti med starši nižjih stanov — brez pravega sadu, ker so prepozno začeli. »Človek ostane ponajveč tak,« piše učeni škof Keteler, »kakršen je bil prvih šest let na materinih kolenih.« In sloviti državnik de

Maistre (izg. de Mèstr) trdi: »Z desetimi letom je vzgoja otrok že končana.«

Kljub temu ne moremo mimo, da ne bi pobili še par ugovorov, ki bi znali temu in onemu mešati glavo, če naleti nanje.

Pravijo nekateri mečkavi starši: »Kaj pa treba otroka tako zgodaj trpinčiti; saj bo še pozneje dosti trpel.« Gotovo; temveč bo trpel, čimveč se bo v prvih letih pri njegovi vzgoji zanemarilo. Pa saj ni treba vzgoje pretiravati. Otrok naj se igraje uči dober biti. Kakor se igraje uči govoriti, hoditi, delati. Kazni naj bodo redke; takorekoč viharji, ki se hitro poležejo in napravijo še lepše vreme in svež zrak. Starši naj pa tudi pomislijo: če ne bo otrok jokal takrat, ko mu je jokanje vsakdanja reč, bodo pa starši jokali takrat, ko otrok več ne bo hotel. Mali otroci stopajo staršem na prste, pravi prislovica, veliki pa na srce.

»I, kdo se bo pa toliko trudil in mučil z nedorastlim, neumnim otrokom?« ugovarjajo drugi. Ali se ni lažje in prijetneje ukvarjati z nedolžnim, ljubeznivim, dobrosrčnim angelčkom, kot pa pozneje s kakim zamašenim, trdodušnim glumpcem? Ali ne veš, da kar je enkrat leseno, ne zmeči ne beseda, ne poleno? Dokler je protje mlado, ga je viti lahko.

»Že res,« pravijo tretji, »pa otroci še ne razumejo, zakaj mora biti tako, kakor starši hočejo, pa ne drugače.« Na to ti dëm: Če ne razumejo, naj se pa navadijo. Dobra navada zaleže za devet razumov. Žival tudi ne razume, pa jo privada »vzgoji«. Pokojni gospod dekan T. je imel psička, ki se ni dotaknil najboljšje jedi, če mu jo je molil pred gobček ali pa postavil predenj, a mu rekel: »Od juda je!« Kakor hitro je pa dejal: »Kristjan je dal!«, je pa kužek veselo in hlastno pograbil ponujano jed. Ta kužek se tudi ni učil bogoslovja in ni poznal razločka med verami in sploh ni razumel nobene besedice. A volja gospodarjeva mu je prešla v navado, in ta navada je bila njemu v korist in gospodarju v veselje.

Sicer pa tudi dete ni tako čisto brez vse duševne luči, kakor kdo misli. Kmalu, ko se mu zablisne iskra zavesti in spoznanja, se mu odpre vsaj nekoliko že tudi sluh za glas vesti. Saj ga podpira vlita krstna milost. Čuti in sluti pa polagoma tudi višje vzroke in nagibe za svoja dejanja: Ata in mama tako hočeta, ker tako hoče tudi Bog. In to za prvo vzgojo čisto zadostuje. Ne spoznanje, — dejanje je pri vzgoji glavna reč!

Samota.

Moja miljena samota,
tvojih gajev tih šelést,
tvoja praznična tihota,
kdo ne bil bi tebi zvest!

Ko srce mi je prepolno,
v tebi se mi umiri,
ko srce je prazno, bolno,
v tebi spet se poživí.

Sem ne sega skrb moreča,
ne veselja glasni hrum,
a tu biva večja sreča
v rajskem spevu ptičjih trum.

Lahek vetrič pa šepče
v tajnem glasu na uho
o trenutkih tihe sreče,
ki jo daie nam nebo.

Svet veselje kaže svoje,
sladko vabi za seboj;
a zakriva temne boje
in zakriva solz nebroj.

† Franciška Cundrč.

Nadbratovščina Marije »Kraljice src«.

Vsak, kdor prerokuje, si mora biti svest, da bo kmalu razglašen kot kriv prerok. Če pa je kdo z ozirom na Boga in na grešni svet govoril, zgodilo se bo to in to, in že gledamo, kako se uresničujejo njegove besede, tedaj ne moremo dvomiti o resnici njegove napovedi. Bl. Ludovik Grinjon, začetnik bratovščine »Marije, Kraljice src« ali darovanja Marijinega, je napovedal, da bo kraljestvo Marijino začelo na velike ovire. Nasprotovalo se mu bo od vseh strani, tudi od pobožnih kristjanov in še od strani duhovnikov. Razširjanje te posebne pobožnosti do Marije bo ovirano od znotraj in od zunaj. Od znotraj jih bo več odpadlo in marsikje bo zavladala mlačnost. Veliko bo takšnih, ki se le z usti darujejo in posvetijo Mariji, in se ne bodo potrudili za razumevanje te prave pobožnosti do Marije. Nekateri bodo mlačni postali in bodo malodane vse ali vsaj pol nazaj vzeli, kar so že Mariji darovali. Ti bodo od znotraj slabili Marijino kraljestvo. Od zunaj bo prišel svet z vsem svojim zaničevanjem.

Najbolj pa bo napadal to kraljestvo in mu skušal škodovati hudobni duh. Ravno v tem oziru je čudne reči napovedal bl. Ludovik. Hudobni duh bo nagromadil dobro in hudo, da le razširjanje te pobožnosti do Marije prepreči. Osebe, ki se bodo s to bratovščino pečale, bodo veliko zaposlene — z raznim tudi bogoslužnim delom preobložene in utrujene, da le ne bo možnosti in časa za to pobožnost. Skušal jim bo povzročiti bolezen, ječo in

zadati celo smrt, samo da onemogoči razširjanje kraljestva Marijinega.

Vsak, kdor je gledal začetek in zasledoval razširjanje darovanja Marijinega med Slovenci do današnjega dne, lahko spozna resnico Grinjonovih besed. Nasprotstva je bilo dovolj in zaničevanja tudi. Potem, kako smo čakali na »Kratko navodilo« za pripravo! Pred dvema letoma se je zaprosilo za potrditev sprejemnice — še sedaj ni potrjena. In sedaj! Preč. g. Zdravlič, ki je oral ledino za to pobožnost, je šel iz Celja. Preč. g. Zdešar je ujetnik na Francoskem, ki naj bi nam priskrbel novo izdajo »Navodila« za pripravo. Brez dvoma g. Zdravlič sedaj orje naprej na Goriškem, pač pa nam je zastavilo pot pomanjkanje »Navodila« za pripravo.

Nastopila je tudi precejšnja mlačnost. Morda poreče kdo, da se v glavnem sedežu bratovščine sedaj premalo brigajo za to. Ne bomo tajili celotno tega ugovora, marveč rečem, da se moramo vsi poboljšati in prenoviti v pravi pobožnosti do Marije. Utrditi moramo ob času te vojske, kolikor je v naši moči, kraljestvo Marijino med Slovenci.

Zaradi težkega razumevanja te skrivnostne pobožnosti in radi človeške slabosti, ki kmalu popusti v prvotni gorečnosti, je treba letnega prenovljenja — vsakoletne nove priprave. Ko se zopet čita in premišljuje, se natančneje spoznava. Ko se zopet več moli, našo voljo milost božja zaliva in se kraljestvo Marijino v naših srcih utrjuje, se nova moč za dejansko

izvrševanje samolastnega darovanja Mariji in po Mariji Jezusu dobiva. Nekaj jih je, ki se niso darovali, kakor bi morali. Saj niso nič manj posvetni in ničemurni, kakor so bili poprej. Niso nič bolj ponižni, pokorni in vdani v voljo božjo, kakor poprej. Ti morajo svoje darovanje temeljito popraviti.

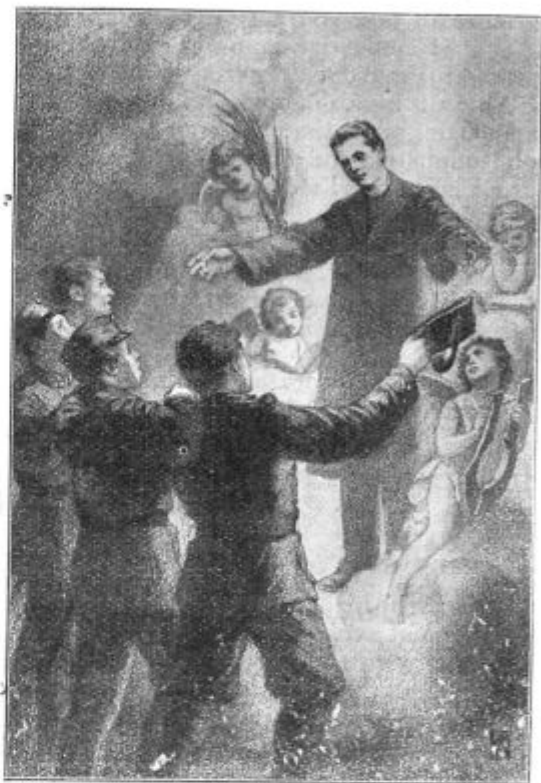
Drugi so vzeli nazaj, kar so darovali, so popustili v prvotni gorečnosti in njih celo darovanje morda še obstoji v svetinji, ki jo nosijo na vratu. Ljubše jim je zopet postalo ogledalo kakor podoba Marijina, bolj jim prija posvetna lahkomisljenost kakor radovoljno posnemanje Marijinih čednosti. Ta bratovščina naj se kaže v dejanskem izpolnjevanju krstne obljube, ne samo v svetinji in nekaterih molitvah. Torej bo treba marsikaj popraviti, nadomestiti in zašiti; in zato je bl. Ludovik odredil vsakoletno pripravo.

Vsakdo si lahko izvoli mesec, ki mu je najbolj priličen. Glavni praznik ostane Oznanenje Marijino, 25. sušca. Tedaj — ako nam Bog dá in Marija, bo zopet pri sv. Jožefu v Celju posvetivna slovesnost. Ob 5. zjutraj sv. maša z blagoslovom pri oltarju Brezmadežne, kratek nagovor in skupna posvetitev. Lani so goreče Marijine darovanke iz Celja in okolice že pred polpeto uro začele molitveno uro s petjem in so potem rekle, da je bilo nebeško-veselo.

Priprava traja 30 dni. Začne se 23. februarja. Za to se lahko rabijo tudi druge knjige, ako ni »Navodila«. Šmarnice, čitanje in premišljevanje zlate knjige »Kraljice src«, Filoteje, Duhovnega boja. Na noge

torej vsi darovanci in darovanke Marijine — naj se utrdi in razširja med nami in v nas kraljestvo Marijino. Ime ima, da je Marijino — v resnici pa je popolnejše kraljestvo Jezusovo.

Misijonar pri sv. Jožefu v Celju.

Goriški pevec pozdravlja slovenske fante v nebesih.

Po sv. Jožefu k Mariji — po Mariji k Jezusu!

Vsa naša dela, vse naše pobožne vaje in molitve nas morajo voditi le k Jezusu, ki je začetek in konec vseh stvari. Toda Jezus, čeprav naš odrešilec, je vendar vse-mogočen, vzvišen in kralj nebes in zemlje. Mi pa smo le neznatni zemeljski otroci in povrh še grešniki, pravi nič pred njim, kajti le on je, ki je. Zato je dobro in prav, če se mu ne bližamo naravnost in predrzno, temveč ponižno in skromno po posredovalcu. — Če bi živeli pred 1900 leti, kako bi našli Jezusa? Potrkali bi na vratica skromne nazaretske hišice. In kdo bi nam odprl? Častitljiv mož — sveti Jožef. Prosili bi ga, naj nas pelje k Jezušku. Prijazno bi nas sprejel in nas peljal k — Mariji. Tu bi po-

novili svojo prošnjo in vesela bi nam Mati božja pokazala svoje Dete. — Tudi dandanes se moramo truditi, da dospemo do vedno ožjega združenja z Jezusom. To pa ni tako lahko. Zato je prav, če se tudi v dušnem oziru ravnamo tako, kot bi se bili takrat v Nazaretu. Nastopil je mesec marec. Beli zvončki nam že pozvnanjajo, kot bi nam klicali: »Pripravite pot majniški kraljici, kajti skoraj pride!« . . . Kaj lepo se pripravimo na ljubko majniško pobožnost in po njej na junijsko pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu s tem, če posvetimo mesec marec češčenju sv. Jožefu. Ta mesec je že itak vsako leto posvečen sv. Jožefu; a letos pa ga moramo še zlasti častiti, ker so sveti

oče določili kot apostolstvo molitve za ta mesec goreče češčenje zaščitnika sv. Cerkve, sv. Jožefa. — Kako pa naj častimo sv. Jožefa v njemu posvečenem mesecu? Tako, da se s pomočjo kake knjige,¹ pisane njemu v čast natanko seznanimo z njegovim svetim življenjem, da moremo tako posnemati njegove vzvišene kreposti. Razen tega opravimo vsak dan v marcu kako pobožnost k sv. Jožefu, tako dobimo vsak dan 300 dni odpusta in enkrat v mesecu popolni odpustek pod navadnimi pogoji. Priporoča se tudi cel mesec krasiti podobno sv. Jožefa, ali mu napraviti mal oltarček, pred katerim bi opravljali dotične pobožnosti. Velika častilka sv. Jožefa, sv. Terezija, piše: »Že več let prosim sv. Jožefa ob njegovem godu kake posebne milosti in

¹ Pred leti je družba sv. Mohorja izdala lep molitvenik dr. Pajka »Sv. Jožef«.

vselej dobim, kar prosim. Zato opominjam vse, ki mi nočejo verjeti, naj sami poskusijo. Tako bodo iz lastne skušnje spoznali, kako dobro se je priporočati temu častljivemu očaku in ga posebno častiti. In kdaj smo bolj potrebovali pomoči od zgoraj, kakor v sedanjih žalostnih časih? Zato častimo in prosimo sv. Jožefa za pomoč zlasti na njegov god, pa tudi cel njemu posvečeni mesec! — Zdi se nam, kot da je Bog že v stari zavezi po predpodobi vabil ljudi k sv. Jožefu. Nastala je namreč v daljnem Egiptu huda lakota. Ko je egiptovski kralj videl trpeče svoje podložnike, jim je klical: »Ite ad Joseph! — Pojdite k Jožefu!« In ta jim je pomagal in jih rešil gotove smrti. — Glejte, tako nas tudi dandanes vabi Bog po sv. Cerkvi, naj se zatekamo le zaupno k sv. Jožefu. Torej po sv. Jožefu hitimo k Mariji, a po njej pridemo prav gotovo k njemu, ki je pot, resnica in življenje.

Marianus.

Gema Galgani.

Op. Naslednje je v živi zvezi z onim v zadnji številki.

Tu je božji Zveličar, da bi dokazal upravičenost svoje pravičnosti, naštel svoji služabnici greh za grehom, v katere je oni grešnik zabredel, z vsemi okoliščinami štečila, časa in kraja, s pristavkom, da je tako že dopolnil svojo mero. Gemo, se je zdelo, je to močno zbegalo, roki sta ji omahnili, iz prs se ji je izvil globok vzdih, kot da nima več upanja zmaže. Vendar še ni odnehal, toda Jezus se je zdel neupogljiv. Kar ji šine nova misel v glavo: »Čutim, moj Jezus, da sem te globoko žalila, in ti sam mi praviš, da ne najdeš slabšega človeka od mene. Rada ti priznam, da ne zaslužim, da bi me uslišal. Toda, glej, še drugo posredovalko za mojega grešnika: to je tvoja lastna Mati, ki te prosi zanj. Zdaj pa le pojdi in odreci tudi njej! Gotovo da tega nisi zmožen. Reci mi torej, moj Jezus, da si rešil mojega grešnika.« Zmaža je bila dobljena. Gospod je v svojem usmiljenju uslišal prošnjo in Gema z izrazom nepopisne radosti kliče: »Rešen je, rešen! Ti si zmaгал, o Jezus, zmaгаš vedno tako!« ter vstane iz zamaknenja.

»Globoko ganljivi prizor je trajal dobre pol ure. Komaj sem se dobro umaknil v svojo sobo, nekdo potrka.

»Tuj gospod, ki želi vas, častiti oče.«

»Velim mu vstopiti. Tu se mi vrže k nogam in v solzah pravi: »Spovejte me,

oče!« Moj Bog, kako mi je bilo pri srcu. Bil je Gemin grešnik, ki se je ravno tisto uro spreobrnul. Spovedal se je istih grehov, kot sem jih čul v Geminem zamaknenju. Samo enega je pozabil ter sem mu ga lahko sam spomnil. Potolažil sem ga ter mu razložil, kar se je ravnokar zgodilo; nato sem ga prosil dovoljenja, da smem objaviti to čudo božje. Ko sva se še objela, sem ga odpustil. Dogodek govori dovolj sam od sebe. Domišljija in histerizem ne zmoreta kaj takega...

»Vendar mi vse to še zdavna ni moglo zadostovati. Pričel sem takoj z marljivim proučevanjem, da se dodobra prepričam o duhu božje služabnice ter ga nadaljeval nepretrgoma cela tri leta. Na podlagi ascetične in mistične teologije in na podlagi modernih fizioloških ved sem podvrget Gemo dolgotrajnim preskušnjam, dokler nisem mogel reči: nobene nisem pustil v nemar; in kar je glavno, moram tudi priznati, da me ni nobena nikoli goljufala. Msgr. Volpi s svoje strani se je slednjič zadovoljil, odobril vse moje postopanje ter rad privolil, da prevzamem jaz vodstvo te duše. Gema je bila ob tej novici kakor prenovljena v novo življenje, posebno še v zagotovilu, da prihajajo vse njene notranje stvari v resnici od Boga in da sme pod vodstvom Sv. Duha po tej poti naprej. Če-

prav sem jo držal vedno zelo strogo, mi je bila vedno vdana in pokorna. Govorila je malo, in še pri tem se je zdelo, da le s težavo odgovarja na moja vprašanja; istočasno pa so bili njeni odgovori tako pravilni, razumni, tako polni nebeškega vonja, da jo je bilo največje veselje poslušati.

»V pisanju pa je bila veliko bolj prosta. Tu ni čutila več toliko težave, odkrivati svojih notranjih stvari, zato je pisala dolga pisma, toda brez umetelnosti, kakor sta ji pač narekovala srce in duh božji. Kolikokrat so mi prišle solze v oči od ganutja in strmenja nad njenimi vsticami! Kolikokrat mi je prišlo, da sem povzdignjenih rok daroval Bogu one čudovite strani, sad Njegove milosti! Ker je vedela, komu piše, si ni delala nobenih skrbi, če se je prav ali slabo izrazila, če je bilo, kar

je napisala, v njeno hvalo ali grajo. Ko je pismo končala, ga ni več prebrala, temveč takoj zaprla in ni več mislila na njegovo vsebino.

»Vendar prvi vodnik in Gemin spovejnik je ostal vedno msgr. Volpi. Jaz sem mu le pomagal v tem vodstvu, ker sem imel več prilike baviti se s tem.

»Sicer pa je bil pravi Gemin vodnik Sv. Duh sam, kateremu dostikrat ugaja prevzeti neposredno vodstvo kake duše; bili so ji vodniki njen božji Ženin Jezus, nebeška Mati Marija in njen angel varih. Tudi je zame izven vsakega dvoma, da je iz mojih stikov z božjo služabnico moja duša črpala izvanredne koristi. V mojem srcu se je mogočno poživila vera, hrepenenje po nebeških stvareh in nagnenje k čednosti —.« (Dalje.)

MARIJINO CVETJE.

Dekliški venec.

Marijina hčerka!

Ze nekolikokrat smo na tem mestu, v varnem zavetju »Marijinega cvetja«, malce pokramljali o dobri, pridni in vestni Marijini družbenici, ki je posebna ljubljanka Marijina. Res, lep kotiček, lepo gredico smo našli v tem prekrasnem vrtu »Marijinega cvetja«, ki je izključna last Marijinih družb.

Marijine hčerke! V prejšnjih časih ste večinoma samo ve tregale iz tega Bogoljubovega vrta cvetje Marijino, skoro same ve, ker ni bilo drugih... Samevale ste in se skoro bale, da cvetje, rastoče v Marijinih družbah, znabiti ni tako plemenito, ker drugače bi vendar prišli tudi drugi, če že ne trgati, vsaj pogledat... A ni jih bilo, in pol v strahu, pol v upu ste dalje varovale in gojile cvetje Marijinih družb, saj smo imeli še do polpreteklega časa večinoma le dekliške družbe.

Pol v strahu, pol v upu. A up je strah prevladal: Kako bi vendar bilo mogoče, da bi lepo cvetje Marijinih družb ostalo prikrito, le dekliška last, kako, da bi družbeno cvetje s svojim rajskolepim vonjem ne zaduhtelo tudi drugim — ko je je vendar Marija bila dana v mater vsem? In up je strah premagal: Zaduhtelo je namreč to cvetje tudi drugim, in njegov vonj se je razširil po naši domovini; vzkliše so Marijine družbe v vseh stanovih, v vseh

poklicih: odvetniki, zdravniki, trgovci, gospe, gospodje, mladeniči, dijaki, ti in še drugi so se okitili s cvetjem Marijinih kongregacij (tako se kličejo Marijine družbe po gosposko). Hvala Bogu! Tako pestro, bujno, mnogovrstno in vsestransko družbeno življenje je začelo. Kakor vidite, odmeva to polno življenje tudi v tem Bogoljubovem vrtu v »Marijinem cvetju«. Nova gredica je bila pred kratkim zasajena za dijake, »Glasnik dijaških kongregacij«, ki ti je, hčerka Marijina, gotovo v s p o d b u d o, ko vidiš, s kako vnmemo se ti mladi gospodje oklepajo Marijine družbe, pa bi ti m a l e n k o s t n o mislila o družbi!

Hvala Bogu za to mnogovrstnost »Marijinega cvetja«, iz katere odseva krepko družbeno življenje. Tako mnogovrsten je, da bi še zate utegnila postati nevarnost, da bi kdaj ne dobila prestora v tem vrtu; zato ti je pa dobri vrtnar tega »Marijinega cvetja« — g. urednik — poskrbel to gredico, ta kotiček pod gorenjim naslovom »D e k l i š k i v e n e c«, kjer imaš popolno domovinsko pravico in sicer le ti, kjer boš nemoteno našla, kar tebe posebej in posebno zadeva. Spletal se bo tukaj zate družbeni venec iz posameznega, raznovrstnega cvetja Marijinega. Črviči, ki bi hoteli zajedati posamezne cvete, se bodo pridno zatirali, izrastki previdno odstranjevali. In če vprašaš, kakšne cvete naj bi trgala in

jih spleta v venec svoj dekliški, odgovarjam, da ti bo posebno prav prišlo cvetje, ki raste ob livadah Marijinih praznikov, rože, ki posebno lepo brste v dekliških Marijinih družbah, in z eno besedo, vsak cvet, ki odseva iz Marije — Rože skrivnostne.

V tem mesecu praznujemo praznik Marijinega oznanjenja. Gotovo boš kot dobra Marijina hčerka ta praznik lepo praznovala. Ali ne bi hotela utrgati za ta praznik kakšno lepo rožico za svoj venec? »Kakšno pa?« vprašaš. Poslušaj, kaj Marija ta dan govori. Njen odgovor angelu Gospodovemu: »Glej, dekla sem Gospodova.«

Ali poznaš to cvetico? Kaj? Vidiš: Marija je vedno mislila ponižno o sebi. Nebeško oznanilo in odlikovanje, katero ji je prinesel angel Gabrijel, je hranila le zase. Vsako hvalo zase odklanja. Tri mesece gre služiti teti Elizabeti. Nepoznana hoče biti. Pri slovesnem vходу Jezusovem v Jeruzalem na cvetno nedeljo — je ni, pač pa spremlja Jezusa na križevem potu, da deli z njim zaničevanje in ponižanje.

O prelepa, skrivnostna vijolica ponižnosti!

In ti? Ali moreš biti dobra Marijina hčerka brez te vijolice?

Marijina hčerka brez ponižnosti je — nezmisel. »Kdor je majhen (ponižen), naj pride k meni.« Tako ti govori s sv. pismom (Prešov. 9. 4) Marija.

Ponižna v mislih, govorjenju, obnašanju, hoji, nastopu, ponižna v obleki! Naj ti vedno zvené v ušesih besede Marijine: »Glej, dekla sem Gospodova.«

Dekla! Saj je že ime in beseda, ki znači tvoj stan: »dekle, deklica« v sorodu z besedo »dekla«. To besedno sorodstvo je Marija oplemenitila s tem, da je pre-

vzela v svoj kraljevi grb znamenje dekle. Iz kraljevega rodu Davidovega je in imenuje se — deklo. Ta priimek je njen ponos, njena čast. In ti? ... Tvoja čast in ponos, obstoi li v ponižnosti?

Kaj se ti zdi, hčerka Marijina, je li bilo potreba tistim družbenkam, ki so sedaj pletle za vojake, da so se dale fotografirati in tako nesla svojo »slavo« po ilustriranih časopisih po svetu, kakor da bi ne bili plemenitejše storili oni tisoči in tisoči deklet, ki so tudi pletle, morda še več ko prve, a so lepo ostale svetu nepoznane, skrite? ... Pa to le mimogrede! Sicer je precej v nevarnosti za plevel prevzetnosti tudi pri nekaterih prireditvah Marijinih družb; tako n. pr. pri njenih veselich. Kajne? Posebno če so »glavne« junakinje na odru k temu nagnjene, uh, kako se zna to maščevati! Pazi torej, hčerka Marijina, vedno in povsod, posebno še, kadar nastopaš kot družbenica, pazi, da boš ponižna!

Brez ponižnosti si ne moreš plesti dekliškega venca. Ponižnost ni samo lep cvet, je še nekaj drugega. Kar je pri cvetnem vencu vrvice ali žica, na katero se privežejo in pritrdijo posamezne cvetke, — to je v tvojem dekliškem vencu ponižnost. Je sicer skrita in nevidna, kakor vrvice ali žica pri cvetnem vencu; toda kakor ni mogoče brez te žice ali vrvice splestati posameznih cvetk v venec, tako tudi ni mogoče brez ponižnosti splestj v dekliški venec posameznih dekliških čednosti. Ponižnost je podlaga vsem čednostim, ona veže vse, brez nje nimajo druge obstanka, razpadejo.

Pojdi torej, hčerka Marijina, in moli »Glej dekla sem Gospodova«, a tudi vse kar storiš, stori in delaj le kot »dekla Gospodova«!

J. G.

Mariji žive vence!

Proč je cvetje po vrtovih,
list na drevju rumeni.
Kličé vse v nebroj glasovih:
Vse premine, kar živi.

Ena roža polna cvetla
Slana Nje ne zamori.
Z vencem cvetja je odeva:
O Marija, to si Ti!

O Marija, roža raja,
prvo delo božjih rok,
živ naj venec Te obdaja
srčno vdanih Ti otrok.

Žive vence Tebi v slavo,
najčistejša Roža Ti!
Nežni cvet zgubi vonjavo,
živi venec pa živi.

C.

Vojaki pišejo ...

I.

Marijo slavite!

Dragi častilci Marijini! Čitali ste že o Marijinih božjih potih po Slovenskem. A sedaj so se Marijina božja pota in njeni čudeži razširili in pomnožili po širnem bojnem polju. Tu Marija in njeno varstvo igra posebno vlogo. Idite po bolnicah in vprašajte tam ležeče mnogoštevilne ranjene in bolne vojake: Kako je mogoče, da ste ostali še živi, ko so krogle padale kot dež, šrapneli in granate eksplodirale okoli vas, da je bilo groza! Skoraj vsak vam bo odgovoril: Mariji sem se izročil in ona me je varovala, le nji se imam zahvaliti, da sem še živ. Veliko obljub je storjenih Mariji na čast. Eden mi je pravil: jaz bom šel na božjo pot na Brezje z vso svojo družino se zahvalit Mariji. Drugi je rekel: jaz bom šel na Sv. Goro. Tretji je rekel: jaz bom šel na Trsat, in zopet se oglasil eden: jaz pa k Trem faram itd. Torej kakor se vidi, se bo Marijino češčenje po končani vojski jako pomnožilo. Mnogi smo se zavzeli in obljubili, Marijino češčenje in njeno slavo razširjati. Toda kako začeti? Rekel bi s pesnikom: »Šel bom na hribček« in klical: »Slavite Marijo! Častite Marijo, Slavo ji pojte iz celih moči!« Toda s hribčka se ne sliši daleč, tudi z najvišje gore ne, moj glas je tudi preslab. Pa saj imamo svoj za Marijino češčenje vneti list »Bogoljub«, katerega bi morala imeti vsaka krščanska, slovenska hiša; v njem hočemo Marijo slaviti. Zato vsi častilci Marijini, pomnožite Vašo ljubezen in Vaše češčenje do preblazene Device. Marijo bomo pa najlepše častili, ako bomo Njenega božjega Sina Jezusa iz srca ljubili; a Jezusa bomo najbolj in najlepše ljubili, če bomo božje in crkvene zapovedi zvesto izpolnjevali. Zato postrgajmo stari kvas, ali očistimo svojo vest, prenovimo se, ostanimo zvesti trdnim sklepom in obljubam, ki smo jih storili v tem resnem času! Tako se bo začelo lepše življenje; s katerim bomo Marijo najbolje častili in se tako bližali po Mariji k Jezusu. Vsi vzgojitelji mladine, vcepajte še v mlada, nedolžna srca ljubezen in češčenje do preblazene Device Marije. Oh, naj bi jo vsi ljudje častili in slavili!

O Marija! srčna Ti bodi zahvala za Tvoje materino varstvo in pomoč; prosimo Te, ne odtegni nam je tudi za naprej. O

Marija, Ti nas varuj! O Marija, Ti nas vodi po pravem potu v sv. raj!

Z ljubljenim Sinom nas blagoslovi, o Marija!

Vojak.

II.

M. na Koroškem.

Prečastiti gospod župnik!

Hvaljen Jezus!

Najprisrčnejši Vam pozdrav v Gospodu! Uljudno prosim, da blagovolite oprstiti, ker Vam tako dolgo ne pišem; hočem Vam danes zadostiti vsaj nekoliko za svojo vnemarnost ter Vam podati nekakšno sliko življenja črnovojnikov pri železniški straži.

Zares strašni časi so prišli nad človeški rod; najbolj žalostno pa je, da jih toliko noče razumeti klica Gospodovega, da bi se vrnili nazaj k svojemu Bogu.

Kakor se meni zdi, bode od nas črnovojnikov, ako srečno nazaj pridemo, še mnogo veliko huših, kakor so bili prej. Tukaj se vidi in sliši toliko pohujšanja, da je groza, dobrega pa jako malo ...

Meni se, če ne mislim na domače razmere, hvala Bogu, prav dobro godi. Zdrav sem, hrane dosti, služba ne pretežavna, tovariši me tudi lepo imajo; ko bi še dobil večkrat dopust, da bi mogel domu pogledat, bi imel res tako dobro, da še nikdar tako.

Dokler smo bili v O . . . , smo imeli sicer več počitka; ali jaz sem vesel, da sem prišel v M . . . , kjer se vsaj vsako drugo nedeljo morem božje službe udeležiti. Stanujemo v šoli tik cerkve in tako mi je mogoče še večkrat katero četrtinko ure pri ljubem Jezusu v presv. zakramentu preživeti.

Imel sem tudi priložnost, da sem na praznik Marijinega Brezmadežnega spočetja, nedeljo pred Božičem in tudi danes, mogel prejeti sv. zakramente. Danes sem se udeležil tudi posvetitve presv. Srcu Jezusovemu. Kadar stojim pa na straži, opravi svoje molitve, premišlujem križev pot, molim sveti rožnivenec in se mi zdijo prav prijetne tiste ure, da sploh ne čutim nobenih težav.

Red vojaške službe pa je sledeči: Ob pol 7. vstati, od pol 8. do pol 9. eksercirati, ob pol 10. menaža, ob pol 11. na stražo. Jaz se peljem z železnico do P . . . , cd

tam pol ure hoda; na straži stojim od pol 1. do pol 3. popoldne, pol 7. do pol 9. ure zvečer, pol 1. do pol 3. ponoči in od pol 7. do pol 9. dopoldne. Ob pol 1. pride nova straža, gremo do O . . . peš. Od tam se odpeljemo ob dveh z brzovlakom nazaj. Ob treh menaža, ob četrtna 5. povelje, potem kava, potem pa smemo iti že spat. Je prav imenitno življenje. Na straži pa oblast taka, da sme vsakega ustreliti, kdor pride, če ne uboga na prvo besedo.

S prijateljskim pozdravom v presvetem Srcu Jezusovem in Marijinem ter proseč da mi v kratkem izvolite kaj pisati beležim z velespoštovanjem

Vaš vdani

Mt. Jož. Brajnik.

III.

Ne morem popisati kakor sem bil vesel, ko sem zopet sprejel čez dolgih šest mesecev »Bogoljuba«. Koliko lepega je v njem napisanega! Naj bi bil vsak fant in deklica na njega naročen! Tudi sem v Marijini družbi, zato sem vzel Marijino svetinjo na bojišče in Marija me je varovala pred sovražnimi krogli, da nisem bil ranjen. A ker sem proti koncu novembra v desno nogo ozebel ter je bila rana od ozeblin precej velika, sem se moral podati v bolnišnico, in tako sem z božjo pomočjo sedaj tako hitro ozdravel, da se bom zopet lahko vrnil na bojišče. Zato svetujem vsem fantom, naj se ne sramujejo nositi seboj svetinje. Marija jih bode varovala na vseh težavnih potih ter čuvala pred nevarnostmi. V imenu Jezusa in Marije srčno pozdravljeni!

Jožef Herman,

pešec od 87. pešpolka.

IV.

Ne samo vojak, ampak tudi junak!

Slovenski vojak z zahodnega bojišča nam poroča: Na bojnih pohodih smo prišli v večje mesto na zahodu. Tu smo imeli stati nekaj dni. Vojakom je bilo dovoljeno ogledovati si mesto. Pa kakor je navada vinskih bratcev, morali so obiskati cel du-

cat gostiln ter precej prve dni našli neko zloglasno gostilno; v nji je bilo več malovrednih deklet. Pa ni jim bilo dovolj, da so se jim sami vdali, ampak so začeli delati načrt, kako bi še nekega poštenega fanta po imenu Peter, ki se ni z njimi udeleževal njih neumnosti, kako bi še njega speljali seboj. Povedo to dekletom; seveda one z krohotom pozdravijo to novico. Radovedne so bile, kakšen je, da deklet ne mara. Zvečer ko pridejo domov, pa začnejo pripovedovati, kako lepo je mesto, kake imenitosti so videli, kako krasna je glavna cerkev itd. Občudovanja ni bilo konca. Drugi dan povabijo še Petra, naj gre z njimi. No, res, on nič hudega sluteč se jim vda ter gredo. Ko hodijo po mestnih ulicah, začnejo tožiti, kako so žejni, da bi se prav dobro prilegel vrček piva; toliko časa mu prigovarjajo, da res vetopi z njimi noter. Tu ga posadijo zadaj za mizo, na vsako stran pa sede eden tovarišev. Ko posedajo in naročijo vsak vrček piva, ni bilo našemu Petru kar nič prijetno v tej beznici. Dekleta so bile nekam čudno napravljene, slutil je, da niso prišli v pošteno gostilno. No, pa njegove slušnje niso bile prazne. Ko nekaj časa pijo, vstane na njegovi desnici sedeči tovariš, češ, da mora ven, na izpraznjeno mesto se pa vsede eno dekle, ki se polagoma pomiče proti Petru, — on se odmiče nekaj časa, pa tovariš na levici ga ne pusti dalje. Re-vež je sedel kakor na žrjavici. Tedaj ga pa dekle prime za roko in ga vpraša, če ga sme poljubiti. On jo pahne od sebe, češ, jaz da bi kaj takega pustil tej nesramnici! Pa ona ne odjenja, ampak zažene se mu okrog vratu, on pa skoči pokoncu, kakor bi ga kača pičila, pahne dekleta proč od sebe, stopi na sredo sobe, vrže krno za pivo na mizo, pograbi čepico in puško ter zbeži ven na prosto in proti svojemu stanovanju.

Razočarani so bili tovariši. To so vedeli prej, da se bo Peter branil, da bo pa tako odločno nastopil, si pa niso mislili.

Odslej niso Petra nič več nadlegovali s takimi neumnostmi. Kadar jih ni čul, so ga pa blagrovali . . .

Podgrebenski.

Prijateljem bosenskega misijona.

Hvala tisočera in iskrena Vam, dobri prijatelji naši! Da, zlato se poskuša v ognju, prijatelj pa v nesreči in trpljenju. Kakor

za vso Evropo, tako je tudi za Hercegovino, Bosno čas vojske nesrečen čas, čas bridkosti, solz in skrbi. Kar je bilo sposobno,

je šlo pod orožje in zlasti Bošnjaki so šli z dvojno vnemo in s svetim navdušenjem. Gnala jih je le ena misel: »Bog hoče, da kaznujemo morilce in sokrivce smrti našega mladega cesarja Ferdinanda in mlade cesarice Zofije« (tako imenujejo doli umorjenega prestolonaslednika).

Pred strašnim zločinom v Sarajevu je bilo prestolonaslednikovo ime v Hercegovini le malokomu znano. Žalostna smrt nadvojvodske dvojice je raznesla vest o njunem imenu kakor tudi slavo njunega krepostnega življenja v slednjo gorsko kočico bosansko.

Mnogo sirot je ostalo v zapuščenih domovih in katoliški dijaki v Sarajevu so še bolj potrebni pomoči in podpore kakor prej. Zato je pa vse, kar ste dobrotnice zlasti iz Trsta in iz Gradca poslale, dvakrat dobrodošlo. Bog naj Vam poplača in povrne!

Hvala tudi vsem tistim, ki so tako pridno razpečavali »Peterčka«; saj je čisti dobiček namenjen bosenski mladini in dijaškemu domu v Sarajevu. S hvaležnim srcem do Boga in tudi do dobrotnikov širom Slovenije smo poplačali tiskovne stroške in ostala je lepa svotica, ki jo z darovi vred dobi ravno te dni oče Puntigam.

Ali hočete še kaj zvedeti o Bosni? Bodi! Škof in pesnik hrvaški dr. Iv. Šarić se je mudil koncem januarja v Ljubljani; potoval je v Rim, da poroča novemu papežu o bosenskem misijonu in o vseh zadevah katoliške cerkve v Hercegovini.

Pa še nekaj Vam lahko povem:

Kako so ujeli očeta Puntigama in kako je on ujel svojega lovilca.

Bilo je že začetkom vojne, ko so se v Sarajevu vršile zadnje obravnave proti morilcem sarajevskim. Oče Puntigam si je izprosil dostop k obravnavam, kar je pač zelo umevno. Nekega dne se je oče Puntigam predolgo zamudil, ker so trajale obravnave do 6. ure; ob 7. uri bi pa moral biti v zelo oddaljeni semeniški cerkvi, kjer bo vojna pobožnost. Zato hiti, kar more križem vseh cest, le da še dospe pravočasno do električne postaje. Hipoma mu zakliče mlad oficir: »Kaj tako hitite? Kdo ste?« — »V semeniško cerkev moram, kjer imam govor ob 7. uri; moje ime je oče Puntigam.« — »Oprostite, prečastiti, mi imamo strogo povelje, da ustavimo vsakega sumljivega

človeka. Vi držite eno roko venomer na prsih v suknji in hitite tako neznansko, mislil sem . . .«

»Mene se pač ni treba bati! Pa če sčim po govoric, vi ste Dunajčan?«

»Da, gospod, rezervni častnik sem z Dunaja, moje ime je I. I.«

»Koliko časa pa že bivate v Sarajevu?«

»Dva dni: najbrž odrinemo še nocoj ali pa jutri na srbsko bojišče.«

»Torej pridete pred sovražnika! Ali ste na Dunaju pred odhodom pač opravili spoved?«

»Ne. Saj bi se rad spovedal, a nimam priložnosti več, vsako uro pričakujemo povelja za odhod.«

»Prijatelj moj, vi ste me hoteli prej ujeti; zdaj pa ujamem jaz vas. Le pridite koj z menoj! Jaz vas koj spovem in jutri zgodaj prejmite še sveto obhajilo. Tako pojedete vsaj z mirno vestjo v boj.«

Pridni častnik se mi je res dal ujeti. Šel je z menoj, a k nesreči ne pride električni voz, akoprav ga čakava tako težko. Saj manjka le 10 minut do 7. ure, pot do doma, potem sem obljubil še svojemu vojnemu ujetniku, da ga koj spovem. Kaj hočem storiti?

»Gospod stotnik, veste kaj, stopiva na kraj ceste v senco, tam se sprehajava pod mojim dežnikom, tačas da pride električni voz, ste že lahko opravili spoved.«

Kmalu sva bila gotova s spovedjo, a preden izrečem odvezo, pridirja električni voz. »Gospod častnik! Prosim, vstopite z menoj na električni voz, obudite prav srčno kesanje, ostaniva oba zunaj voza in jaz vam bom tam dal odvezo, nikdo ne bo opazil, saj so vsi v vozu.«

In tako je bilo.

Častnik je bil ves radosten in poln hvaležnosti. Peljal se je z menoj do semeniške cerkve, kjer je zmolil svojo pokoro ter pripravljal svojo dušo za bližnjo vojko.

Tako sem srečno ujel za Jezusa tistega častnika, ki je hotel ujeti mene.

Čez štirinajst dni se je vrnil s srbskega bojišča ter me poiskal. Bil je velikokrat v ognju, a Bog ga je čudovito obvaroval. Nekaj dni potem mi je še poslal svojega tovariša, ki mu je bil kot veliko tajnost zaupal, da je bil pred kratkim moj vojni ujetnik.

M.

Molitev k Materi božji v času sile.

(Po sv. Efremu.)

Vzvišena Devica, Mati božja, vrata večnega življenja, neusahljiva reka usmiljenja, dika nebeškega dvora, brezno čudežev, mi te prosimo in kličemo k tebi, o usmiljena Mati dobrotljivega Gospoda. Skazuj nam svoje usmiljenje in svojo čudodelno pomoč. Izprosi vsem, česar te prosimo; vsakemu, kar mu je koristno: podeli, o naša ljuba Gospa, bolnim zdravje, žalostnim tolažbo, ubogim in trpečim polajšanje! Oprosti ljudstvo, ki v te zaupa, kuže, la-

kote, vojske, potresa, povodnji, ognja in meča, odvrni jezo božjo, katero smo si z grehi nakopali! Ozri se milostno na nas nevredne služabnike; razkropi vidne in nevidne sovražnike! Bodi nam nevrednim močan stolp, trdno orožje ter nepremagljiva sobojevnica proti sovražnikom! Pokaži nam, da je edini Gospod tvoj Sin, da si ti zares Mati božja, da vse premoreš in da si gospodarica črez vse in storiš, kar hočeš, na zemlji in v nebesih! Amen.

Cerkveni razgled

Imenovana sta za župnika za župnijo Dob g. Štefan Rihar, za Vodice g. Peter Janc, kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani.

V uršulinskem samostanu v Ljubljani sta praznovali 23. januarja petdesetletnico svojega redovnega življenja dve redovnici: M. Stanislava Skvarča, točasná samostanska prefekta in pred leti velezaslužna in zelo spoštovana učiteljica na vnanji meščanski šoli. Jubilantinja je izredno inteligentna gospa, rojena pesnica slovenska, ki je svoječasno objavljala svoje globoko religiozne pesnitve v »Zgodnji Danici«. Le škoda, da je v svoji preveliki skromnosti prezgodaj odložila svoje pero. — Druga jubilantinja je zamorka S. Nikolaja Zeineb, rodóm Turkinja. Njena mačeha jo je prodala nekemu prekupcu sužnjem in od tega jo je odkupil sloveči misijonar P. Olivieri ter jo pripeljal v uršulinski samostan v Ljubljani, kjer jo je poklical ljubi Bog k redovnemu življenju. Na mnoga leta!

Izvauredno pa resnično. Mesca decembra so prejeli v stolni cerkvi v Gorici šesteri otroci iste družine naenkrat zakrament svetega krsta. Prišli so poleti z materjo vred iz Amerike. G. katehet č. P. Rafael, kapucin, je prišel v šoli na sled, da novo došli otroci še niso krščeni. Izmed rečenih šest otrok obiskujejo štirje že šolo, in sicer nekateri višje razrede ljudske šole, drugi nižje. Prišel jih je takoj posebej poučevati. Slednjič so prejeli zakrament sv. krsta 20. decembra 1914.

Marija z angelčki.

Mirovna pobožnost v nedeljo, 7. februarja, se je izvršila zelo spodbudno. Ljudje so pokazali veliko gorečnost, pridno molili in v velikem številu prejeli sv. zakramente. Vsa ta obilna in silna molitev gotovo ne bo zastoj. Bog nam bo dal to, česar ga prosimo, ali — če se to z njegovimi svetimi nameni ne strinja — kaj enako dobrega ali boljšega.

Celje. V dneh 22., 23. in 24. januarja smo imele dekleta pri sv. Jožefu duhovne vaje. Udeležba deklet je bila mnogoštevilna. Prenočile smo v lepi romarski hiši, kjer smo bile prijazno postrežene. Iz srca se zahvaljujemo čč. gg. misijonarjem za njih obilen trud in delo, ki so ga imeli z nami. Bog daj, da bi duhovne vaje v nas obrodile mnogoteren sad! — Udeleženske s Koroškega.

Železniki. Pri nas smo ob koncu novembra in v začetku decembra 1914 obhajali devetdnevno sv. Frančiška Ksav. Imeli smo duhovne vaje. Z malimi izjemami je cela župnija prejela svete zakramente. Tudi iz sosednjih vasi se jih je veliko udeležilo te ganljive pobožnosti.

Sv. Križ pri Kostanjevici. Dne 24. januarja se je vršila pri nas slavnost zlate poroke, ki sta jo obhajala g. Ivan Kerin, posestnik, in njegova soproga Katarina v krogu svojih otrok in vnukov. Cerkveni obred je opravil njiju sin Martin, župnik v Boštanju. Med slovesno sv. mašo je bilo tudi skupno sv. obhajilo. Bilo je lepo in ganljivo; pogrešali pa smo starejšega sina Ivana, ki se nahaja v trdnjavi Przemysl, in najmlajšo hčer Zofijo, katera je redovnica pri čč. šolskih sestrah de Notre Dame v Šmihelu pri Novem mestu. — Iskreno čestitamo vrlima jubilentoma in želimo: Bog jima daj dočakati še demantno poroko!

Umrli je dne 30. decembra 1914 občesplošni g. Anton Zalaznik iz Polhovega Gradca, ki se je udeležil I. slov. romanja v Sveto deželo. Pokojnik se je ob vsaki priliki spominjal tega romanja ter je vsakemu z velikim zanimanjem pripovedoval o zanimivostih, ki jih je doživel na svetih krajih. Udeležil se je tudi slovenskega romanja v Lurd. Priporoča se vsem znancem, zlasti soudeležencem omenjenih romanj v blag spomin in molitev. — Pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah je umrl dne 13. decembra 1914 spoštovani g. Alojzij Gregorec, večletni naročnik »Bogoljuba«.

Marijine družbe.

Skupna pobožnost ljubljanskih Marijinih družb na svečnico pri sv. Jakobu je bila prav lepa. Cerkev je bila natlačeno polna. Procesija tako dolga, — četudi so šli štirje vštric, — da so zadnji šli šele iz cerkve, ko so prvi prihajali že nazaj.

V procesiji so mladeniči nosili Marijin kip, ki nas je spremljal na poti v Jeruzalem. Škofijski vodnik je imel pridigo, v kateri je poudarjal, da se dobri sadovi strašne vojske le premalo poznajo. Glavne misli iz pridige je prinesel »Slovenec«. Pri skupnem petju v cerkvi in med procesijo pa bi bilo želeti še več glasov. Nekateri kar ne morejo v cerkvi ust odpreti. — Splošno je udeležencem ugajalo. Prav bi bilo, ko bi se kaj podobnega napravilo še večkrat.

Želinske pri Velikovcu. Po zgledu v bližnji šentrupertske župniji se je tudi pri nas ustanovila dekliška Marijina družba, in sicer v sredi vojnega časa. Tudi naše dekleta so bile v nekakem »ognju«, ko so morale preslišati marsikatero neumno opazko nespametnih fantov in tudi deklet, pa ostale so zveste in nepremagljive. Dne 8. decembra 1914 so jih preč. o. Žužek postavili pri slovesnem sprejemu pod zaščito in varstvo Mevice Marije brezmadežnega spočetja. Zares je njihovo število za enkrat še majhno, 16 družbenic, pa že se je oglašilo več kandidatij, in tako upamo, da bo tudi ta nova Marijina družba se lepo razrasla in sprejela pod svoje okrilje sčasoma vse pridne in poštene dekleta naše župnije. To nam izprosi, Marija!

Sv. Križ na murskem polju. Naša dekliška Marijina družba je nabrala velik zaboj raznega perila; samo rjuh je bilo 16, drugo pa ni natančno šteto, 63 kron v denarju, nekaj knjig, in vse skupaj se je poslalo 15. januarja avstrijskemu Rdečemu križu. — Dekliška zveza je priredila 6. januarja krasno božičnico. Čisti dobiček 100 kron se je zopet izročil ljutomerskemu glavarstvu za Rdeči križ. Marijine družbe, le pogumno na delo, da se čim več pomaga našim trpečim bratom, ki gledajo smrti v oči!

Sv. Anton v Slovenskih goricah. Petinšestdeset »Bogoljubov« prihaja letos v našo župnijo, zato imamo gotovo pravico par besedi poslati iz našega kraja. To število naročnikov je povzročil lep in dober uspeh naših Marijinih družb, mladeniške in dekliške, ki imata z malimi izjemami redne mesečne nauke. Mladeniška družba ima sedaj 103 ude in od teh jih je 34 pri vojakih, deloma v vojski, deloma pa se še pripravljajo. Veliko udov nam bodo pa vzeli prihodnji nabori za 20- in 19letne mladeniče. Dekliška družba šteje danes 225 udov; v obeh družbah se družbeniki in družbenice skoraj polnoštevilno zberejo k družbenim naukom, kateri so seveda za vsako družbo posebej.

Iz Podzemlja. Dobili smo novega župnika, č. g. Učaka. Upamo, da se bo zdaj vse na bolje preokrenilo, če bodo le ljudje hoteli ubogati.

19. Petek. Sv. Jožef. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, kakor četrti dan; b) udom bratovščine presvetege Srca Jezusovega, kakor 12. dan; c) udom »Dejanja sv. Detinstva«; d) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine za duše v vicah. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

21. Tiha nedelja. Popolni odpustek: a) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine žalostne Matere božje s črnim škapulirjem.

22. Ponedeljek. Sv. Benvenut. Popolni odpustek tretjerednikom, kakor peti dan.

25. Četrtek. Oznanjenje Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, kakor četrti dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, kakor 12. dan; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presvetege Srca v bratovski cerkvi; d) udom Marijine družbe; e) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; f) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; g) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; h) udom družbe krščanskih družin; i) udom bratovščine za duše v vicah; j) udom rožnovenske bratovščine; k) udom bratovščine Sv. Duha danes ali v osmini; l) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

26. Petek. Marija sedem žalosti. Popolni odpustek: a) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine žalostne Matere božje s črnim škapulirjem; c) udom bratovščine za duše v vicah.

28. Nedelja, zadnja v mesecu. Cvetna. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

29., 30. in 31., v ponedeljek, torek in sredo, tretjerednikom vesoljna odveza.

Grešnik pred tabernakeljem.

Za čašo veselja, za kupo časti, za bežne trenutke pozemske naslade postal sem zavržena žrtev strasti, strmeča v pogubo, v ognjene prepade.

Vsled bleska, ki zgine kot temen oblak, vsled grešnega mikanja, kratke zabave, okrenil od Tebe sem trudni korak, prelamljal, pozabljal sem Tvoje postave.

Vsled rožic, ki nisem cveteti jih zrl, vsled sanj, ki brez vsake sledi so zbežale, svetišča sem tvojega vrata zaprl, stopinje so proč me od Tebe peljale.

V pustinjo, kjer vetrič miru ne pihlja, srce je napuh domišljavi izvabil, med krikom in vikom, v vrvenju sveta sem Tebe in Tvojo ljubezen pozabil.

Jaz reva uboga, zavržena stvar, ošabno sem hotel Te v srcu zatreti; naenkrat začutim poln blestnih prevar — Ne, Jezus, brez Tebe ne morem živeti!

Povej mi, moj Jezus, li zopet zazrem kdaj luč na višavi prijazno žarečo? Vse temne prostore srca ji odprem, o pridi, razsvetli temoto morečo!

Limbarski.

Darovi.

Darovi v blagu za ranjene vojake: Dekl. Mar. dr., Tržič, Gor.: 16 parov nogavic, 24 volnenih čepic, 28 volnenih jopičev; Neimenovana: 12 žepnih robcev; mladenke, Naklo: zaboj sadja; g. Švigelj, Rakek: 1 zaboj perila in 1 zaboj raznih potrebščin; Mar. Vončina, Planina: volneno obleko; Župni urad Škocijan pri Mokronogu: nekaj obleke.

Misijon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki čutijo v sebi poklic za redovništvo in se hčejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijonskemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v 633

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI, Leopoldauerstrasse 123.

Višjega štab. zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

OLJE ZA SLUH

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu v Celovcu.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

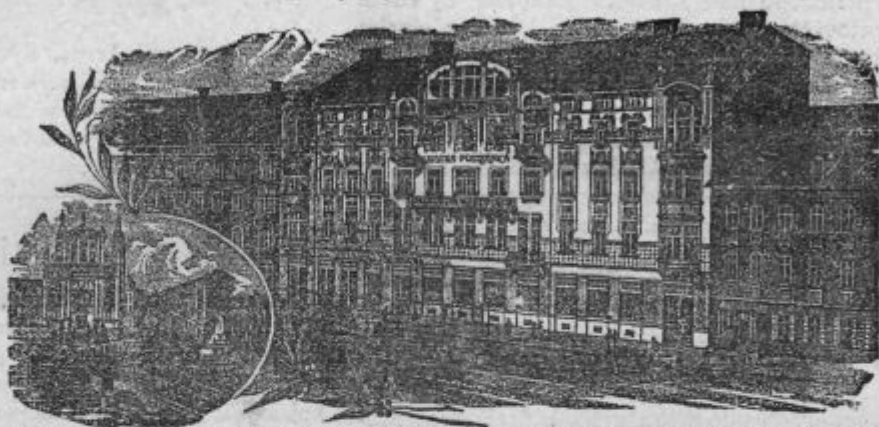
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritrilje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

33

4 $\frac{3}{4}$ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4-75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 mil. jonov K. Zanašanje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezpl. na razpolago.

Načelstvo.

Ustanovljeno 1887.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih predmetov v

trgovini z drobnim in modnim blagom

F. Meršol, Ljubljana Mestni trg 18.

Velika izber vezenin, čipk, nakita, otroške obleke, ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža in vseh potrebščin za šivilje.

Zaloga umetnih cvetic. Predtiskanje in vezenje monogramov ter vsakovrstnih drugih rizb. 907 (12)

Zmerne cene ————— Trpežno blago.

Bogata zaloga

546

**šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev**

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Rozširajte „Bogoljuba“ !!

Naše gospodinje! Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih

Kolinsko kavino primes

u korist obmejnih Slovencev.